

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 288

Damga Vergisi kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/394)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/1957 - 398

30.1.1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25.1.1963 tarihinde kararlaştırılan «Damga Vergisi Kanunu tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Damga Vergisi Kanun tasarısının gerekçesi

Birinci bölüm : Genel görüşler :

I - Fiskal konu olarak Damga Resmi :

GİRİŞ

Vergi sistemimizin, bütünüyle gözden geçirilerek, modern vergi anlayışı ve vergi hukukuna daha uygun bir hale getirilmesi sırasında, Devlet gelirleri içinde önemli bir yer alan Damga Resmi ve diğer resim kanunları üzerinde de durulması zaruri görülmüştür.

Gerçekten, diğer vergi kanunlarımıza nazaran, tarih itibariyle daha eski bulunan resim kanunları, verginin sosyal ve ekonomik fonksiyonlarını belirli bir şekilde yerine getiremedikleri gibi, vergi tekniği ve tatbikatı bakımlarından da gerilik ve güçlükler arz etmektedir. Her ne kadar 1928 tarihli Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerini değiştiren veya bu kanuna ek teşkil eden çeşitli kanunlar çıkarılmışsa da, bunlar radikal bir değişiklik arz etmediği gibi, bâzı konularda resmin tatbikatını daha da güçleştirmiştir.

Bu itibarla gerekçe ve tasarısı ilişikte sunulan yeni bir Damga Vergisi Kanununun hazırlanması bir zaruret halini almıştır.

1. Damga Resminin mahiyeti,

Bilindiği üzere Devlet gelirlerinin en önemli kaynaklarını vergi, resim ve harçlar teşkil etmekte ve bunlar genel olarak teoride şu şekilde tarif olunmaktadır :

Vergi, kamu giderlerine vatandaşların malî iktidarları nisbetinde iştirak paylarıdır. Harçlar ise, fertlerin, özel menfaatlerine ilişkin olarak, kamu müesseseleri ve hizmetlerinden faydalanmaları karşılığında yaptıkları ödemelerdir. Resimler bu iki mefhum arasında yer almakta, hem hizmet ve faydalanma, hem de gelir sağlama yönleri bulunmaktadır.

Ancak tatbikatta bu ayırma ve tarifler kesin bir mahiyet taşımakta, vergi, resim ve harclar arasında tedahüller olmaktadır.

Gerçekten Damga Resminin teorik anlamda açık ve genel bir tarifini yapmak, vergi olarak karakterini tâyin ve vergi sistemi içindeki ycrini tesbit etmek çok müşküldür.

Damga Resmi, bazan servet tedavülü bazan masraf vergisi şeklinde tecelli eden çeşitli ve küçük vergilerden müteşekkil bir mükellefiyet kadrosu olup bu vergiler aslında ticari faaliyetle ilgili bâzi hukukî muameleler üzerinden alınan «sermaye tedavülü vergileri» dir.

Ernst Blumenstein'in izahına göre, Damga Resmi, hukukî muameleler, diğer bir deyişle bu muamelelerin mesnedini teşkil eden evrak ve vesaikalar üzerine konulmuş hukukî tedavül vergileridir.

Tatbikatta Damga Resminin hemen her türlü muamele ve vesikalara, bu arada nakliyata, ilân ve reklâmlara, motorlu taşıtlara ve özellikle harc mevzuuna giren işlemlere teşmil edilmek suretiyle sonsuz bir şekilde genişlediği görülür.

Bu durum karşısında, Damga Resmini, ayrı ve mütecanis bir vergiler kotegorisini olarak değil, belki bir tahsil usulüne bağlanmış bir vergiler topluluğu olarak mütalâa etmek yerinde olur.

Bahis konusu tahsil usulünün ilk şekli, resmin mevzuuna giren muamelelerde Devletçe bastırılan ve muayyen işaretleri ihtiva eden damgalı kâğıtların kullanılması idi. Ancak, resmin muamele nevine göre değişmesi ve değerlerinde vergilemeye ölçü ittihaz edilmesi neticesinde, damgalı kâğıdın yerini zamanla damga pulu veya doğrudan doğruya ödeme usulleri almıştır.

Damga resminin en büyük avantajı uygulanmasındaki kolaylık ve tahsil masraflarının az oluşudur. Fakat resmin mevzuu genişledikçe ve miktarı arttıkça tatbikatı güçleşmiş, çeşitli süüstimallere yol açmıştır. Özellikle pulların iptali usulünün mükerrer istimaline imkân vermesi ve resme tabi muamele ve vesikaların kolaylıkla gizlenebilmesi resmin uygulanmasındaki emniyeti azaltmıştır.

Bugün harelardan olduğu gibi, Damga Resminin de modern vergi sistemleri içinde, mevki ve önemini gittikçe kaybetmekte olduğu görülmektedir. Bu netice üzerinde etkili olan faktörleri şu noktalarda toplamak mümkündür.

- a) Resimlerden önemli olanlar münferit vergi şeklini almakta veya diğer vergiler içine girmektedir.
- b) Resimlerden büyük bir kısmı modern vergi sistemlerinin gelişmesi neticesinde fiskal kaynak olarak önemlerini tamamen kaybetmişlerdir.
- c) Resimler, gerek liberal, gerek sosyal devlette takibedilen malî politikaya intibak kabiliyeti gösterememiştir.

2. Damga Resmi - Harclar münasebeti;

Yukardaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Damga Resmi ile harclar çoğu hallerde birbirine karışmakta, aralarında kesin bir ayırma yapmak mümkün olmamaktadır. Hattâ bâzi memleketlerde Damga Resmi, harclarla aynı kadro içinde mütalâa edilmekte (Fransa), bâzılarında ise harclar, Damga Resmi grubunda toplanmış bulunmaktadır. (İngiltere).

Damga Resmi ile harclar arasındaki bu tedahülün sebeplerini şu şekilde izah etmek mümkündür:

- a) Maliye ilmi bu tarihi mükellefiyetlerle gereği kadar meşgul olmamış, gerek Damga Resmi, gerek harclar mevzuları dağınık ve vuzûhsuz kalmış, bunların tatbikatında daha ziyade fiskalist görüşler hâkim olmuştur.
  - b) Yukarki sebeple ilgili olarak çoğu hallerde harclar, vergi hareketlerini almış, bâzi Damga Resimleri ise harc mahiyetini iktisabetmiştir.
  - c) Aynı mevzu üzerinden hem Damga Resmi, hem harc alma yoluna gidilmiştir.
  - d) Nihayet bunların tahakkuk ve tahsil usullerinde, genel olarak, aynı esaslar uygulanmaktadır.
- Bütün bu sebepler dolayısıyla, aşağıdaki izahların bir kısmında Damga Resmi ile birlikte harclar da yer almış bulunmaktadır.

II - Yabancı memleketlerdeki tatbikat :

1. Fransa'da;

Yabancı memleketlerde uygulanan harclar ve Damga Resmi sistemlerini Fransız, İngiliz ve Alman usulleri olmak üzere üç esas tipe irca etmek mümkündür.

Fransa'da Harclar ve Damga Resmi tatbikatının mihverini «Kayıt ve tescil resmi» diyebileceğimiz «Droit d'enregistrement» teşkil eder. Eskiden beri mevcudolan bu mükellefiyet büyük ihtilâl sırasında yeniden düzenlenmiş ve bütün genişliği ile uygulanmaya başlanmıştır.

Enregistrement, hukuki bir muamelenin malî sicile (registre fiscal) kaydedilmesi ve bu münasebetle bir resim (Kayıt ve tescil Resmi) alınmasını ifade eder.

Bu mükellefiyette hâkim olan fiskal unsurdur. Gerçekten alınan resmi, ne hukukî muamelelere sağlanan teminatın bir karşılığı, ne de ifa edilen hizmetin bedeli olarak mütalâa etmek mümkündür. Maddî formalite ile resmin miktarı arasında hiçbir münasebet mevcut değildir. Bu sebeple Enregistrement'i bâzı müellifler mikst karakterli bir mükellefiyet, bâzıları doğrudan doğruya özel bir vergi olarak kabul ederler.

Droit d'enregistrement sistemli bir tasnife tabi tutulmak istenirse şu kısımlara ayrılabilir :

A) Servet intikallerinden alınan resimler :

1. İvazsız iktisaplarda (Veraset, hibe)
2. İvazlı iktisaplarda (Gayrimenkul iktisabı, bâzı menkul eşya iktisabı)

B) Mülkiyet intikali ile ilgili olmıyan muamelelerden alınan resimler,

1. Hususi hukuk muamelelerinde (Actes civiles)
2. İdari muamelelerde,
3. Adli muamelelerde,
4. Hâkimin huzuru veya iştiraki dışında cereyan eden muamelelerde (Zabıtlar, ekspertizler v. s.)
5. Noter muamelelerinde,

C) Enregistrement'a bağlı resimler :

1. Damga Resmi
2. Borsa Muameleleri Resmi
3. Şirketler Resmi
4. Sigorta Muameleleri Resmi
5. İpotek Resmi
6. Motorlu Vasıtalar Resmi

Görülüyor ki, Fransa'da Droit d'enregistrement tatbikatı çok geniş bir sahayı kaplamakta, bu nîzama Damga Resmi bağlı bulunduğu gibi vergi hukuku ve tatbikatında bağımsız bir mükellefiyet mahiyeti almış olan Veraset Vergisi de dâhil bulunmaktadır.

Fransa'da Droit d'enregistrement usulünün özelliklerini belirtmek için şu noktalara da temas edelim:

a) Droit d'enregistrement'nin mevzuuna giren muamelelerin birçoğu, aynı zamanda, Damga Resmine de tabidir.

b) Bâzı hallerde, Damga Resmi daha ziyade harc karakteri taşır.

c) Droit d'enregistrement muamelelerin nev'i ve mahiyetine göre maktu, nispi veya müterakidir.

d) Resmi taahhüt muameleleri % 1 nispi resme tabi iken bu resmin tatbikatta fiyata ilâve edildiği buna mukabil bir takım formalitelere sebebiyet verdiği gözönünde tutularak 1941 de kaldırılması cihetine gidilmiştir.

e) Jürisprüdans'a göre, hususi muamelelerde tek mukavele (Acteunique) şeklinde olmıyan yani teati edilen mektuplara göre tekâmül eden muameleler vergiye tabi değildir.

Bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, harc ve vergi karışımı olan Droit d'enregistrement'i bütün genişliği ve karşılıklığı ile uygulayan memleketlerin başında Fransa gelmektedir. Fransa'da bu mükellefiyetin tatbikatı o derece vuzuhsuz ve içinden çıkılmaz bir hal almıştır ki,

hususî eksperlere ihtiyaç gösteren bu konuda ayrı bir «Science d'enregistrement» yani kayıt ve tescil ilminden bahsedilmektedir.

Fransa'da Damga Resmi dâhil Droit d'enregistrement'ın 1958 yılı yekûn fiskal hasılatı içindeki payı % 6,65 den ibarettir.

Bu nisbetin dağılışı şöyledir:

Strvtt iltikallerinden alınan resimler	%2,60
Damga Resmi	%1,20
Diğerleri	%2,85
<hr/>	
Toplam	%6,65

2. İngiltere'de

İngiltere'de, Devlet Plânında, Damga Resmi ile harclar arasında prensip itibariyle bir ayrılık gözetilmemiş, bunlar vergi niteliği galip bulunan «Stamp duties» grubu altında toplanmıştır.

Bu resimlerden bir kısmı sermaye vergileri (menkul kıymetlerin emisyonu ve transferleri üzerinden alınanlar gibi), diğerleri masraf vergileri (ticari senetler, borsa muameleleri, istikrazlar, ipotekler, sigorta muameleleri ve benzerleri üzerinden alınanlar) olarak mütalâa edilmektedir.

İngiltere'de Damga Resmi ve harclar konusunda iki gelişme kayda değer bulunmaktadır:

a) Mevzuun karışıklığı ve vuzuhsuzluğu gözönünde tutularak, teessüs eden kazai içtihatlarla göre, resmin uygulanmasında düşülen anlaşmazlıklarda mükellef lehine karar verilmesi hemen hemen kaide halini almıştır.

b) Esasen uygulama sahası dar olan Damga Resminin 1949 Finance Act ile daha da basitleştirilmesi yoluna gidilmiş ve resme tabi birçok muameleler vergi dışı bırakılmıştır. Bu suretle en tipik resim ve harclardan olan pasaport ve medenî hal ile ilgili resim ve harclar kaldırılmıştır.

3. Almanya'da :

Almanya'da Damga Resmi ve harclar konusunda kabul edilmiş ve uygulanmakta bulunan usul, diğer Batılı memleketlere nazaran en rasyonel ve ileri bir sistem olarak görülür.

Bu sistemin özelliklerini şu noktalarda toplamak mümkündür :

a) Almanya'da halen Damga Resmi mevcut değildir. Evvelce eyaletlere göre değişik şekillerde ve geniş ölçüde uygulanmış bulunan Damga Resmi, 1936 da Reich vergisi olarak yeniden düzenlenmiş, 1941 yılında ise tamamen terk edilmiştir.

b) Almanya'da devlet plânında ve fiskal sistemin dışında organize edilmiş olan harclar, muayyen ve mahdut mevzulara inhisar etmektedir. (Mahkeme harcları, noter harcları, pasaport harcları gibi)

c) Almanya'da Fransa ve diğer Batı devletlerinin karışık, dağınık ve sistemsiz kayıt ve tescil resimleri, harclar ve damga resmi usulü yerine bunların sahasına giren belli başlı konular hakkında, münferit «tedavül vergileri» ihdas olunmuştur.

Yukarda ana çizgileriyle açıklanmasına çalışılan Alman sisteminin karakteristiğini, fiskalitenin dışında kalan mahdut harclar bir yana bırakılırsa, sözü edilen «Tedavül vergileri» teşkil eder.

Bu vergileri şu suretle tasnif edebiliriz :

A) Sermaye tedavülü vergileri

1. Şirketler Vergisi, sermaye şirketlerinin tesisinde konulan ve sonradan artırılan sermaye ile, öz sermaye yerine geçen istikrazlar üzerinden alınan vergi)

2. Menkul kıymetler vergisi (obligasyon emisyonları ve belli şartlarla yabancı menkul kıymetler üzerinden alınan vergi)

3. Borsa muameleleri vergisi

B) Gayrimenkul iktisabı vergisi

(Fransa'da Earegistrement mevzuuna giren, bizde tapu harcına tabi olan bu vergi, Alman vergi sisteminde bağımsız ve önemli bir mükellefiyet olarak düzenlenmiştir.)

C) Diğer tedavül vergileri :

1. Ticari senetler Vergisi
2. Sigorta vergisi (nakden korunma vergisi)
3. Nakliyat Vergisi
4. Motorlu taşıtlar Vergisi
5. Bahsi müşterek ve Piyango Vergisi

Almanya'da yukarda sayılan tedavül vergilerininin 1958 yılı yekûn fiskal hâsılâtı içindeki payları şöyledir :

	D. M. Milyon	%
Sermaye Tedavülü vergileri	139	0,32
Gayrimenkul İktisabı Vergisi	120	0,27
Ticari senetler Vergisi	104	0,24
Sigorta Vergisi	246	0,57
Nakliyat Vergisi	544	1,26
Motorlu taşıtlar Vergisi	1 082	2,51
Bahsi müşterek ve Piyango Vergisi	243	0,56
Toplam...	2 478	5,73
Yekûn fiskal hasılat	43 milyar	

4. Diğer memleketlerde :

Amerika Birleşik Devletlerinde damga resmi ve harcların federal gelir sistemindeki yeri, Avrupa devletleriyle kıyaslanamayacak derecede önemsizdir. Noter muameleleri, aksiyon ve obligasyon emisyon ve transferleri, sigorta muameleleri, oyun kâğıtları ve gümüş külçe satışı üzerinden alınan bu resimlerin tutarı fiskal hasılat içinde ancak binde ile ifade edilen bir orandadır. Şu kadar ki, üye devletlerle büyük şehirlerde bu mükellefiyetin tatbikatı nisbeten daha geniş ve önemlidir.

Batı Avrupa'nın diğer devletlerinde (Belçika, İtalya, İsviçre, Hollanda gibi) daha ziyade, Fransız Enregistrement usulününün daha daraltılmış ve bâzılarında bir dereceye kadar ıslah edilmiş şekilleriyle uygulandığı görülür.

İsviçre'de federal plânda uygulanan Damga Resmi, mevzularına göre 6 kategoriye ayrılmıştır:

1. Menkul kıymet emisyonları
2. Menkul kıymet alım satımları
3. Menkul kıymet kuponları
4. Ticari senetler ve çekler
5. Sigorta primleri
6. Nakliyat belgeleri

Kanton ve belediyelerde ayrıca tescil ve Damga resimleri uygulanır. Şu var ki gerek Konfederasyon, gerek Kanton ve belediyelerin bu kaynaktan sağladıkları hâsıla gayet cüzi bulunmaktadır.

İtalya'da Fransız usulüne benzeyen bir sistem uygulanmakta olup 1953 te çıkarılan bir kanunla Damga Resmi mevzuunda bir koordinasyon ve birleştirme yoluna gidilmiştir.

III - Türkiye'deki tatbikat :

1. Damga Resminin tarihçesi

Türkiye'de harclarda olduğu gibi Damga Resmi de Fransa'daki tatbikatın etkisi altında tesis edilmiş ve geliştirilmiştir.

Damga Resminin memleketimizdeki ilk yazılı şeklini 1858 yılının «Varakai Sahilhe Nizamnamesi» teşkil eder. 1871 de Damga Resminin daha mazbut bir şekilde kanunlaştığı görülür. Bu

tarihte resmin, damgalı kâğıt kullanma, kâğıtları damgalama ve kâğıtlara pul yapıştırma suretiyle tatbikine geçilmiştir.

1905 yılında yürürlüğe giren bir kanunla Damga Resmi bugünkü çehresini almış, nihayet 1928 de halen yürürlükte olan kanun kabul edilmiştir.

Bu kanuna göre, aynen Fransa'da olduğu gibi, Damga Resmi maktu ve nispi olmak üzere iki esas üzerinden düzenlenmiş, evvelce 20 pozisyonundan ibaret bulunan maktu resim tarifesi 98 pozisyona çıkarılmıştır.

Nispi resme tabi olan konuları şu suretle gruplandırmak mümkündür.

1. Ticari senetler
2. Sigorta muameleleri
3. Esham ve tahvilât
4. Değer ihtiva eden diğer her türlü evrak

((Bunlardan bir kısmı özel nisbetlere, diğerleri binde 3 genel nisbete tabidir.))

Böylece maktu ve nispi resme tabi işlemlerin ve bunların mesnedini teşkil eden kâğıtların çeşitleri binlere varmakta, resimden muaf olanlar, özel hükümler hariç, 81 fıkrafta toplanmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Damga Resmine tabi işlemlerin bir kısmı aynı zamanda harca, bir kısmı da sigorta muameleleri ve Nakliyat Vergisi gibi özel vergilere tabidir.

Nihayet şu hususu da belirtelim ki Damga Resmi hasılatının büyük kısmı ticari faaliyetler sahasından sağlanmaktadır. (Ticari senetler, sigorta muameleleri, esham ve tahvilât, ilânlar, ticari mukaveleler, akreditifler, taahhütname gibi) Bu mahiyeti ile Damga Resmi bir masraf unsuru olarak ticari kazançtan ve dolayısıyla kısmen Gelir, ya da Kurumlar vergilerinden indirilmekte, diğer bir deyimle Hazine tarafından ödenmektedir.

Damga Resminin Devlet fiskal gelirleri içindeki payı, 1961 bütçesine göre, 270 milyon lira, yekûn fiskal hasılatı oranı yüzde 3,6 dır.

2. Türkiye'deki Damga Resmi rejiminin tenkidi

Türkiye'deki Damga Resmi tatbikatı, yukarıda genel olarak izahına çalışıldığı üzere, sistem bakımından gerilik ve vuzuhsuzluğunu bütün genişliği ile muhafaza etmektedir. Bu tarihi mükellefiyet, vergi hukuku ve sistemimizde meydana gelen gelişmeyi takibetmekten uzak kalmıştır.

Türk vergi sistemi, Gelir, Kurumlar ve Gider vergileri ile prensip bakımından ileri bir nizam olarak kurulmuş olup bu hareket olumlu bir gelişme halinde bulunmaktadır.

1952 yılında kabul edilen Harclar Kanununun, şekil olarak ifade ettiği ilerleme bir yana bırakılırsa, gerek Harclar gerek Damga Resmi mükellefiyetlerinin, teori ve tatbikat yönünden Türk vergi reform hareketinin tamamen dışında kaldıkları görülmüştür.

Yukarıda belirtilen görüşler dışında, bizdeki Damga Resmi tatbikatı özel olarak şu noktalardan tenkide değer bulunur:

a) Türkiye'de Damga Resmine tabi konular, hattâ Fransız usulünü tatbik eden Batı devletlerine nazaran, sonsuz denecek derecede geniş ve teferrüatlı tutulmuştur. Bu sebeple iktisadi hayat, hukuki muameleler ve fertlerin Devletle münasebetleri bu mükellefiyetle ilgili formalitelerin sıkıcı etkisi altında bulunmaktadır.

b) Damga Resmi Kanunu, 1928 tarihli şekli ile, vergi tekniği bakımından vuzuhsuzluk içindedir. Bu vuzuhsuzluk birçok tâdil kanunları ile daha da karışık bir hal almıştır.

c) Harca tabi işlemlerin bütünü, bu arada Tapu Harcına tabi muameleler, adli muameleler, pasaport ve konsolosluk muameleleri ve ruhsatname aynı zamanda Damga Resmine de tabi bulunmaktadır.

d) Bağımsız vergilerin konusunu teşkil eden bâzi işlemlerden (Sigorta ve nakliyat gibi) ayrıca Damga Resmi de alınmaktadır.

c) Damga Vergisi kuruluş ve tatbikatı bakımından, modern vergi politikasına hâkim olan ekonomik ve sosyal görüş ve icaplarla bağdaşamamaktadır. Bu durumu sermaye şirketleri emisyonları ve yazışma yolu ile yapılan ticari muamelelerde müşahede etmek kabildir.

f) Resmi ödememek için bâzı işlemlerin ifasından kaçınılmakta, ya da bunlara başka şekiller verilmekte ve gizli tutulmaktadır. (Mukavele yapılmaması, ticari senetlerin gizli tutulması gibi)

g) Birçok resimlerin fiskal değeri gayet düşük bulunmaktadır. Özellikle bugünkü para değerine göre bu resimler fiskal anlamlarını tamamen kaybetmişlerdir. Maktu resim konusuna giren 1 kuruşluk, 3 kuruşluk, 5, 6, 9 ve 15 kuruşluk birçok pozisyonlar mevcuttur. Para sistemimizde kuruşun yerini kaybettiği ve zamanımız fiskalitesinin kuruşlardan toplanacak gelirler üzerine kurulamayacağı aşikârdır.

h) Bâzı resimler antidemokratik bir mahiyet taşır. Dilekçelere yapıştırılan 16 kuruşluk pullar gibi, dilekçe pullarının köylüsü ve kentlisi ile tedarik ve doğru olarak iptalinin nasıl bir külfet teşkil ettiği göz önüne getirilirse modern bir toplum hayatı ve ileri bir fiskal sistem içinde bu resmin de yeri olmadığı söylenebilir.

İkinci Bölüm : Damga Vergisi Reformu ve tasarısı üzerinde açıklamalar

I - Reformun ana çizgileri :

1. Radikal reform ihtiyacı

Yukarda yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Damga Resmi konusunda köklü bir reform kaçınılmaz bir hal almıştır. Bu reformun en radikal ve rasyonel şekli bâzı Damga Resimlerini münferit tedavül vergileri haline getirmek ve modern bir vergi sistemi içinde yer kalmamış olan resimler yığını, Almanların 1941 de yaptıkları gibi, toptan kaldırmaktır.

Şu var ki, bizde şimdilik bu yoldan gitmeye bütçe düşünceleri müsait bulunmamaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi, Damga Resminin 1961 yılı Bütçesindeki tutarı 270 milyon lira, yekûn fiskal hasılatı oranı da yüzde 3,6 dır.

Bu durumda başka kaynaklar bulunmadan, daha doğrusu ekonomik kalkınma ile birlikte vergi reformunun ve tatbikatının geliştirilmesi suretiyle kamu gelirlerinin artması sağlanmadan, Damga Resminden önemli bir fedakârlık yapılması vârit olamaz.

Diğer taraftan, Damga Resmi mükellefiyetini bugünkü durumu ile muhafaza etmeye de imkân bulunmamaktadır.

Girişilen genel vergi reformu hareketi içinde fiskal sistemimizin bu en geri kalmış, dağınık ve sıkıcı mükellefiyetini de mutlaka ele alarak mümkün olduğu kadar derli toplu ve rasyonel bir hale getirmek zorundayız.

Bu görüşten hareketle Damga Resmi konusunda yapılacak reformun esaslarını şu noktalarda toplayabiliriz :

1. Resme tabi bâzı önemli konuları münferit vergiler haline getirmek,
2. Aynı zamanda resme ve harca tabi konuları bunlardan birinde toplamak ve birleştirmek,
3. Hem resme, hem hususi bir vergiye tabi olan konuları vergide birleştirmek,
4. Damga Resmi Kanununda verimi pek düşük, sosyal ve ekonomik bakımlardan mahzurlu ve ya uygulanması güç bâzı konuları kaldırmak,
5. Diğer bâzı resim kanunlarında yer alan müteferrik konuları Damga Resminde toplamak,
6. Muhafaza edilecek resimleri bugünün para rayicine göre ayarlamak suretiyle bu sahada önemli bir azalmaya mahal vermemek,
7. Damga Resminde bünyevî değişiklikleri gerektiren böyle bir reformun sonucu olarak, bu mükellefiyetle ilgili yeni bir kanun düzenlemek.

Bu konular aşağıda sırasıyla açıklanmıştır :

2. Münferit vergiler ihdası

Resimlerden münferit vergi haline getirilebilecek olanlarda şu şartların mevcudolması gerekir :

- a) Uygulama sahasının geniş olması,
- b) Fiskal randımanının yüksek bulunması,

Diğer taraftan münferit vergiler ihdasına gidilirken bunların sosyal ve ekonomik düşünceler veya teknik sebeplerle ileride kaldırılmaları vâridolmamalıdır.

Bu şartlara göre, Damga Resmi mükellefiyetinden çıkarılarak münferit vergiler haline getirilmeleri bahis konusu olanları, yabancı memleketlerdeki tatbikatı ve gelişmeleri de göz önünde tutarak, şöyle tesbit edebiliriz.

- a) Gayrimenkul İktisabı Vergisi,
- b) Sermaye Tedavülü Vergisi,
- c) Ticari Senetler Vergisi,
- d) İlân ve Reklâm Vergisi,
- e) Motorlu Kara Taşıtları Vergisi,

Gayrimenkul iktisabı ile ilgili konular, bilindiği gibi, bizde hem Tapu Harcına, hem de Damga Resmine tabidir. Ancak gerek mahiyeti, gerek fiskal önemi itibariyle gayrimenkul iktisabı üzerinden alınan harc ve resimler bu vasıflarını tamamen kaybetmişlerdir. Gerçekten bu işlemlerde yapılan hizmetle ödenen para arasında hiçbir münasebet kalmamıştır.

Almanya'da Gayrimenkul İktisabı Vergisinde olduğu gibi bir sistem halinde kurulmuş ve geliştirilmiş bulunan Sermaye Tedavülü Vergisi, aslında üç vergiden terekübeler.

1. Sermaye Şirketleri Vergisi,
2. Menkul Kıymetler Vergisi,
3. Borsa Muameleleri Vergisi;

Sermaye şirketleri vergisinin konusuna, şirkete konulan sermaye, sermayenin artırılması ve sermaye ile ilgili mütemmin ödemeler dâhildir. Ortaklar tarafından sermaye konulması mahiyetinde olan ikrazat da vergi konusuna girer. Verginin 1944 yılına kadar yüzde 2 olan nisbeti, bu tarihten sonra yüzde 3 e çıkarılmış, sonradan tekrar yüzde 2,5 e indirilmiştir. Şirketin mali durumunun islah ile ilgili muamelelerde nisbet yüzde 1 dir. Verginin mükellefi şirket olup vergi borcu şirketin kuruluşunda, ya da sermaye artırılmasında ticaret siciline kayıt sırasında doğar.

Menkul kıymetler vergisine, esas itibariyle, Almanya'da obligasyonların ilk defa iktisabı, yabancı sermaye şirketlerine ait hisselerin ilk defa satılması gibi sermaye şirketleri vergisinin dışında kalan sermaye hareketleri tabidir. Vergiyi menkul kıymetleri satanlar (obligasyon çıkaran şirketler veya yabancı kıymetlerde satışa aracılık eden bankalar) öder. Verginin nisbeti yüzde 2,5 dur.

Borsa muameleleri vergisine gelince; bu verginin konusuna borsada ve bazı hallerde borsa dışında yapılan menkul kıymet muameleleri girmektedir. Verginin nisbeti menkul kıymetlerin nevine ve muamelenin mahiyetine göre değişik olmak üzere binde 0,6 ile binde 2,5 arasında değişmektedir.

Münferit ve bağımsız vergi olarak önem arz eden mükellefiyetlerden biri de ticari senetler vergisidir.

Almanya'da en eski tedavül vergilerinden biri olarak uygulanan bu vergi, senetlerin kredi vasıtası olarak önemini kaybetmesi üzerine 1944 yılında kaldırılmış, fakat 1948 de nisbeti yüzde 50 artırılmak suretiyle yeniden tesis olunmuştur. Alman ticari senetler vergisinin nisbeti, vâde nazara alınmadan, senetlerin ihtiva ettiği değerlerin binde 1,5 udur. Yabancı memleketler üzerine çekilen poliçeler, mahiyetlerine göre, ya tamamen vergiden muaf, ya da yarı nisbette vergiye tabi bulupurlar. Vergi Damga pulu yapıştırılması suretiyle alınır, vâdenin uzatılması halinde vergi alınmaz.

Münferit vergiye çevrilebilecek diğer bir resimler kategorisi de ilân ve reklâmların tabi olduğu Damga resmidir. Almanya'da ve diğer bazı memleketlerde bu verginin mahallî bir vergi olarak düzenlendiği ve uygulandığı görülür.

Ulaştırma ile ilgili mükellefiyetler de genel olarak Nakliyat Vergisi ve Motorlu Taşıtlar Vergisi içinde yer alır.

Bu açıklamaların ışığı, altında Damga Resmi sahasında münferit vergiler ihdası bakımından tutulan yolu belirtelim :

Her şeyden evvel, tatbik sahasının genişliği ve fiskal önemi itibariyle tapu harcı ve resimlerinin müstakil bir vergi olarak tesisi zaruri görülmüş, yabancı memleketlerdeki tatbikat ve gelişmeler göz önünde bulundurulurak, «Emlâk Alım Vergisi» adı altında bir verginin memleketimizde de ihdası uygun bulunmuştur.

Sermaye tedavülü vergileri konusunda, esas itibariyle, esham ve tahvilât üzerine mevzu bulunan ve başta anonim şirketleri istihdaf eden bu verginin bilhassa ekonomik ve sosyal düşüncelerle bizde müstakil bir vergi olarak ihdası ehtetine gidilmemiş, sermaye teşekkülü ve menkul sermayelerin halk arasında dağılımını teşvik için bu konuda sadece şirket mukavelenameleri üzerinden vergi alınmasıyla yetinilmiştir.

Ticari senetler konusunda da, bunların başka usul ve imkânlar dolayısıyla evvelce haiz oldukları önemi kaybetmeleri, kolayca gizlenebilmeleri ve esasen alınacak vergilerin kazançtan indirileceği göz önünde bulundurulurak yeni, müstakil bir ticari senetler vergisine gidilmemiş, bunlar da Damga Vergisinin kadrosu içinde bırakılmıştır.

İlân ve reklâmlar ve ulaştırma işleri ile ilgili mükellefiyetlere gelince, bunlar tamamen Damga Vergisi dışına çıkarılmış, müstakil bir ilân ve Reklâm Vergisiyle Motorlu Kara Taşıtları Vergisi tesisi yoluna gidilmiştir.

3. Bâzi resimlerin harclarla birleştirilmesi : Evvelce belirtildiği gibi aynı mevzular birçok hallerde hem Harec hem de Damga Resmine tabidir. Bu cümleden olmak üzere ruhsatnameler, adli muameleler ve pasaportlar hem Harec hem de Damga Resmine tabi bulunur. Modern fiskalitenin anlayışı ve tekniği bakımından gayrimantıkî ve külfetli bulunan bu usul terk edilerek bâzi resimler harclarla birleştirilmiştir.

Yeni Damga Vergisi Kanununun tedvininde, mahiyeti itibariyle, harc konusunda yer alması gereken işlemlere ait kâğıtlar tefrik edilmiş ve bu münasebetle düzenlenen (1) sayılı liste gerekçeye eklenmiştir.

Bu listeyi teşkil eden kâğıtların başlıcaları şunlardır :

1. İmtiyazlar ve çeşitli ruhsatnameler
2. Medeni muamelelerde kullanılan bâzi kâğıtlar, özellikle vekâletnameler, mahkeme ilâm ve kararları, konkordatolar
3. Pasaportlar, diplomalar, kayıt suretleri,
4. Bâzi resimlerin vergilerle birleştirilmesi,

Bizde uygulanmakta olan usule göre sigorta ve nakliyat vergilerinin konusuna giren işlemler aynı zamanda Damga Resmine de tabidir. Gider Vergileri nizamı içinde hizmet vergileri olarak yer alan sigorta ve nakliyat vergileri, çağdaş vengi tekniğine göre kurulmuş esas vergilerdir. Bu vergilerin dışında aynı mevzu ile ilgili işlemler üzerinden ayrı ve karışık esaslara göre Damga Vergisinin de alınması ilmi ve rasyonel vergi anlayışı ile bağdaşamaz.

Bu sebeple Damga Resmi Kanununun 17 nci maddesinde yer alan bâzi sigortalar ve 11 nci maddenin 59 ncu pozisyonunda yer alan biletlerle ilgili resimler ana vergilerde birleştirildiği gibi, 13 ncu maddenin 1 numaralı pozisyonunu teşkil eden tapu işlemlerine ait resimlerle, 11 ve 13 ncu maddelerdeki ilânlara ilişkin resimler yeni ihdas edilen Emlâk Alım Vergisi ile İlân ve Reklâm Vergisinin kadroları içinde nazara alınmıştır.

5. Bâzi konuların mevzu dışına çıkarılması ;

Yapılan reformda, verimi pek düşük veya uygulanmaları sosyal ve ekonomik bakımlardan mahzurlu bâzi kâğıtlara ait Damga resimlerinin kaldırılması yerinde ve zaruri bulunmuştur. Geliri cüzi olan resimlerin masif randımanlı büyük vergilere nazaran ileri bir vergi sistemi içinde yaşatılmasının hiçbir anlamı kalmamıştır.

Bu itibarla Damga Vergisinin yeni kuruluşunda fişkal yönden önemini kaybetmiş, ekonomik ve sosyal bakımlardan savunulması zor ve uygulanması sıkıcı bulunan kâğıtlar tasfiye edilerek yeni Damga Vergisinin konusu dışında bırakılmışlardır.

Bu kâğıtları gösteren (2) sayılı liste gerekçeye eklenmiştir. Listeyi teşkil eden kâğıtların başlıcaları şunlardır:

1. Cari hesap varakaları, eşham, kambiyo ve ticari senetlere ait bordrolar, borsa emirleri, fiyat cetvelleri, matlup ve zimmet mektupları
2. Dilekçeler ve ihbarnameler
3. Tasdiknameler, ilmuhaberler ve doktor raporları
4. İnşaatla ilgili kâğıtlar
5. Akdi mutazammın siparişi kabul mektupları
6. Hisse senetleri
7. Diğer bâzı resim kanunlarında yer alan müteferrik konuların Damga Resminde toplanması

Bilindiği gibi, Damga Resmi ve harçlar kanunları dışında bugün yürürlükte bulunan diğer resim ve harçlar şunlardır:

1. Sefineler Resmi
2. Tayyare Resmi
3. Gümrüklerde kullanılan bâzı kâğıtlara yapıştırılan Savunma pulu
4. Hayvan sağlık zabıtası Resmi
5. Trafik Resmi ve harçları
6. Kıymetli kâğıtları hasılatı

Bunlardan Sefineler Resmi ile Trafik harçları yeni Harçlar Kanununun tedvininde nazara alınmış, Trafik Resmi, Hususi Otomobil Vergisi ile birleştirilerek Motorlu kara taşıtları Vergisi haline getirilmiş, Hayvan sağlık zabıtası Resmi tamamen kaldırılmıştır.

Damga Vergisi konusuna alınanlar ise gümrüklerde kullanılan bâzı kâğıtlara Savunma pulu yapıştırılması hakkındaki Kanunun şümülüne giren gümrük beyannameleri, manifestolar, barnameler ve liste beyannameleriyle Tayyare Resmine konu teşkil eden bâzı kâğıtlardır.

7. Resim nisbetlerinin ayarlanması

Muhafaza edilecek resimlerin bugünün para rayicine göre yeniden tesbit edilmesi reformun bir icabı sayılmıştır.

Yeni nisbetler tesbit edilirken ekonomik ve sosyal düşüncelerle bâzı konularda önemli indirimler yapılmış, bâzılarında ise hem günün para rayicine uydurmak hem de mükellefiyet mevzularının daraltılmaları dolayısıyla husule gelen kayıpları karşılamak üzere cüzi artırımlara gidilmiştir.

Bu bakımdan özellikle, anonim şirketlerin kuruluşunu teşvik maksadiyle hisse senetleri mevzu dışına çıkarılarak kuruluştaki vergi yükü azaltılmış, akreditifli ithalâtı tazyik ettiği müşahade edilen akreditif mektupları ile ilgili binde 3 nisbeti binde 2'ye indirilmiştir.

Aynı şekilde umumi mağazaların gelişmesini teşvik için emtia senetlerindeki binde 3 nisbeti de 5 liralık maktu vergiye çevrilmiştir.

Buna mukabil mukavelenameler ve kambiyo senetlerinde vergi nisbeti binde 3 ten binde 4'e, fatura ve makbuzlarda 6 - 15 kuruştan 25 - 100 kuruşa çıkarılmıştır.

Vergi konuları ve nisbetleri bakımından (1) sayılı tablo gerekçesinde daha geniş açıklama yapılacağından bu bölümde konunun genel olarak belirtilmesi ile yetinilmiştir.

8. Yeni bir kanun tedvin edilmesi

Damga Resminin, yukarıda arz edilen esaslar dairesinde yeni bir nizama tabi tutulması, bu mükellefiyetle ilgili kanunun da modern vergi anlayışına göre yeni baştan tedvin edilmesini gerektirmiştir.

Bu suretle Damga Resminin yerini çağdaş vergi tekniğine ve reform hedeflerine uygun Damga Vergisi Kanunu almış olacaktır.

Bu yeni kanunun kuruluşunda aşağıdaki esasların gerçekleştirilmesine çalışılmıştır :

- a) Verginin mümkün olduğu kadar ekonomik ve sosyal düşüncelere yer veren, uygulanması kolay ve pratik bir mükellefiyet olması,
- b) Vergi konusunun, bugünkü Damga Resmi ile kıyaslanamayacak derecede dar tutulmak suretiyle tasnifli, toplu ve açık bir hale getirilmesi,
- c) Mükellefiyet, istisna ve nisbetlerle ilgili hükümlerin ileri vergi tekniğine uygun bir tarzda tedvin edilmesi,
- d) Ve nihayet ekonomik ve sosyal düşüncelere yer verilmekle beraber verginin verimli bir fiskal kaynak olarak kalması.

II - Tasarı maddelerinin gerekçesi :

Yukarıda açıklandığı üzere Damga Vergisi reformu ile bir taraftan tarifenin daraltılması ve basitleştirilmesine gidilirken, diğer taraftan da kanun metninin vergi tekniğine uygun ve sistemli bir hale getirilmesine çalışılmış, bu suretle yeni tasarı «Damga Vergisi» adı altında hazırlanmıştır.

Damga resminde olduğu gibi, damga vergisinde de mükellefiyet konusunu kâğıtlar teşkil ettiği cihetle eski kanunun ana hükümleri ve prensipleri tasarıda muhafaza edilmiş, ancak bunlar tatbikatta kolaylık sağlayacak şekilde yeniden yazılarak değişik bir tertibe tabi tutulmuştur.

Şu kadar ki, vergi konusu dışına çıkarılan sigorta mukavelenameleri, hisse senetleri ve biletler gibi kâğıtlara ait hükümlerle diğer vergi kanunlarında bulunmayan af ve ikramiye ile ilgili hükümlere tasarıda yer verilmemiştir.

Bu esaslar dâhilinde hazırlanan tasarı, aşağıda gösterilen bölüm ve tablolardan teşekkül etmektedir :

BİRİNCİ BÖLÜM : Mükellefiyet ve istisnalar

İKİNCİ BÖLÜM : Vergileme ölçüleri ve nisbet

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Verginin ödenmesi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Sorumluluk

BEŞİNCİ BÖLÜM : Çeşitli hükümler

GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

(1) sayılı tablo

(2) sayılı tablo

Bu bölümlerde yer alan hükümlerden 5, 6, 7, 11, 15, 16, 20, 21, 23, 25, 27,28 ve 29 ncu maddeler eski kanundan aynen alınmış, aşağıda açıklamaları yapılan maddeler ise ya metinlerinde değişiklik yapılmak suretiyle yazılmış, ya da yeniden konulmuştur.

Madde 1. — Tasarının birinci maddesinde, eski kanunun 1 ve 7 nci maddelerinin vergi konusuna mütaallik hükümleri yer almıştır. Sözü edilen hükümler aynen muhafaza edilmiş fakat değişik bir ifade ile tek madde birleştirilmiştir.

Eski 1 nci maddedeki evrak ve senedat kelimeleri yerine «kâğıtlar» terimi kullanılmış, ihticaç tâbiri de «her hangi bir hususu isbat ve belli etmek için» şeklinde türkçeleştirilmiştir.

Kâğıtlar teriminin, gerek madde içinde tarif edilmiş olması, gerekse kanuna ekli (1) sayılı tabloda adlarının yazılmış bulunması sebebiyle, her hangi bir tereddüde yer vermiyeceği düşünülmüştür. Ayrıca düzenlenmenin de «yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen işaret konulmak» suretiyle tekemmül edeceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan eski 7 nci maddede iki fıkra halinde yazılan ve yabancı memleketlerle yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kâğıtlara mütaallik hükümler birleştirilmiştir. Bu arada, yabancı memleketlerde düzenlenen kâğıtların vergi konusuna girmesi, kanunda belirtilen şekillerde Türkiye'de kullanılmalarını gerektirdiğinden, kâğıtların «Türkiye'ye irsali» kaydının tekrarında fayda görülmemiştir. Ayrıca, Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarca kabul edilen kâğıtlar da, doğrudan doğruya yabancı memleketlere gönderilen kâğıtlar gibi mütalâa edildiğinden eski 7 nci maddenin son fıkrasındaki «kabul edilmeye» kaydına da metinde yer verilmemiştir.

Madde 2. — Damga vergisinin şumulüne mütaallik olan bu madde eski kanunun 2 nci maddesine uygun olarak düzenlenmiştir. Ancak akıtlar, mektup ve şerhlerle bozulduğu takdirde bunların da vergilendirilebilmesi için maddeye «bozulmasına ilişkin mektup ve şerhler» ibaresi eklenmiştir.

Madde 3. — Eski kanunda mükellefi tâyin eden hükümler 7 ve 14 ncü maddelerde yer almış bulunmakta idi. Bahis konusu hükümler tasarının bu maddesinde birleştirilmiştir. Diğer taraftan eski kanunun 7 nci maddesinde yabancı memleketlerle yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kâğıtların mükellefleri ayrı fıkralarda ve kısmen de değişik ifadeler altında belirtilmiş iken, bunlar da maddede tek fıkra içinde toplanmıştır.

Madde 4. — Tasarının bu maddesi esas itibariyle eski kanunun 6 nci maddesinin aynıdır. Ancak muhtevaları kanunlarında belirtmek suretiyle adlandırılmış olan kâğıtların adlarına bakılacağı ayrıca hükme bağlanmıştır. Bu suretle kâğıtların mahiyetlerinin tâyininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanundaki adına, belirtilmemiş olanlarda, eskiden olduğu gibi, üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve mânaya bakılacak, başka bir kâğıda atıf yapılmış ise, atıf yapılan kâğıdın hükmü de nazara alınacaktır.

Madde 8. — Resmî dairenin tarifine ait bu madde tasarı ile yeni getirilmiş, bu suretle tatbikatta devamlı bir ihtilâf konusu olan resmî daireden, genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle il özel idareleri, belediyeler, köyler ve noterlerin anlaşılacağı belirtilerek mevcut boşluk doldurulmuştur.

Madde 9. — Damga Vergisinden istisna edilen kâğıtların kanun maddeleri içerisinde yazılı bulunmaları incelemeyi güçleştirdiği için istisnaların bir tablo halinde kanuna eklenmesi uygun görülmüş ve tasarının 9 ncü maddesiyle bu husus sağlanmıştır.

İstisnaları gösteren (2) sayılı tablonun düzenlenmesinde göz önünde bulundurulmuş esaslar bu tablonun gerekçesinde belirtilmiştir.

Madde 10. — Eski kanunun 3 ncü maddesine tekabül eden bu madde ile nispî vergide kâğıtların nev'i ve mahiyetlerine göre belli para, maktu vergide kâğıtların mahiyetlerinin esas alınacağı hükme bağlanmış ayrıca mer'i kanunun 12 nci maddesinde yer alan belli para tarifi yapılmıştır.

Madde 11. — Bâzi akıtlarda belli para gösterilmesi mecburiyetini koyan bu hüküm, tasarı ile ilga edilen Damga Resmi kanununa ek 3478 sayılı Kanunun 23 ncü maddesinin aynı olup kısaltılmak suretiyle kaleme alınmıştır.

Madde 12. — Eski kanunun 10 ncü maddesine tekabül eden bu maddede, gerek Damga Vergisinin özelliği gerek V. Ü. K. hükümleri nazara alınarak, yabancı paraların Türk parasına çevrilmesinde uygulanması zorluk arz eden borsa rayici yerine Maliye Bakanlığınca tâyin ve ilân edilecek fiyatın esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 13. — Eski kanunun çeşitli maddelerinde çok değişik bir mahiyet arz eden kesirlerin uygulanması meselesi, diğer yeni vergi kanunlarımızda olduğu gibi, Damga Vergisinde de basit ve pratik bir kaideye bağlanarak tek bir hükümde toplanmıştır.

Bu maddeye göre, bilfarz ihtiva ettiği belli para 11 945,25 lira olan bir taahhütnamenin binde 4 üzerinden Damga Vergisi, 11 945, - x 0,004 - 47,78 meblâğındaki 8 kuruş 10 kuruşa yükseltmek suretiyle 47,80 T.L. olarak kabul edilir.

Madde 14. — Verginin nisbet ve miktarına taallük eden hükümler eski kanunun 11, 12, 13 ve 14 ncü maddelerinde çok dağınık bir şekilde yer almış bulunmakta idi. Tasarının bu maddesi

anılan hükümleri karşılamaktadır. Nisbet ve miktar bakımından yapılan değişikliklere (1) sayılı tablonun gerekçesinde temas edilmiştir.

Ancak tabloda yer alan kâğıtlardan mukavelenamelerin değiştirilmesi ve devri halinde uygulanacak vergi nisbetleriyle yabancı memleketlerde düzenlenen kâğıtlarla ilgili nisbet hükümlerine madde metninde yer verilmiş, bu arada evvelce mevcut bulunmayan şu hüküm de maddeye eklenmiştir.

Eski tatbikatta, akreditif mektup ve telgraflarının müddeti uzatıldığı takdirde bu kâğıtlar umumi hükümler muvacesinde aynı miktar ve nisbette vergiye tabi tutulmakta idi. Ticari hayatta sık sık husule gelen uzatma işleminin yarattığı mükellefiyeti hafifletmek üzere bu gibi hallerde verginin dörtte birinin alınacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 17. — Bu hüküm eski kanunun 37 nci maddesinin değiştirilmiş şeklinden ibarettir. Yapılan değişikliklerden biri, yeni tasarıyla verginin konusuna alınmayan kâğıtların maddeden çıkarılmış olması, diğeri Maliye Bakanlığında müsaade alınmak şartıyla maddede zikredilmeyen kâğıtlara ait damga vergilerinin de bu şekilde ödenebileceği hükmüdür.

Madde 18. — Bu madde eski kanunun 39 ve 52 nci maddelerindeki hükümlerin bir araya getirilmiş şeklidir. Ancak hisse senetleri üzerinden alınmakta olan Damga Vergisinin şirket mukavelenameleri üzerinden alınması cihetine gidildiğinden şirketlere malî bakımdan bir kolaylık sağlamak maksadıyla, mukavelenamelerin düzenlenmesi sırasında pul yapıştırılması yerine makbuzla ödeme şekli kabul edilmiş ve madde metnine «Anonim, eshamlı komandit ve limitet şirket mukavelenameleri» eklenmiştir.

Madde 19. — Esas itibarıyla mer'î kanunun 39 ncu maddesine tekabül eden bu maddede yer alan (b) bendi, verginin, avansın mahsubunda kesilmesi usulünün tatbikatta yarattığı güçlükler göz önünde bulundurularak avansın itası sırasında kesilmesi, şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 22. — Bu hüküm eski kanunun 39 ncu maddesinde yer alan ödeme zamanına ait fıkraya nütenazırdır. Ancak sermaye şirketlerinde hisse senetleri üzerinden alınmakta bulunan Damga Vergisinin bu şirketlere ait mukavelenamelerden alınması esası kabul edildiğinden hisse senetlerine tanınmış olan ödeme kolaylığı sözü edilen mukavelenamelere de sağlanmak istenmiş ve bu maksatla tasarı maddesine mukavelenamelerde şirketlerin sermaye artışı ve süre uzatılması kararlarında kararların tescil ve ilân tarihinden itibaren üç ay içinde verginin ödenmesine dair yeni bir fıkra eklenmiştir.

Maddenin son fıkrası ile gümrük giriş beyannemelerinin veya bunların yerine kaim olacak tahakkuk varakalarının da Damga Vergisi makbuz mukabili ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Tatbikatta kolaylığı sağlaması yönünden verginin Gümrük Vergisiyle birlikte gümrük idarelerine tahsili ciheti tervecidilmiştir.

Madde 24. — Damga Vergisinde, genel olarak sorumluluğu gösteren bu madde eski kanundaki 45 nci maddeye mütenazır bulunmaktadır.

Ayrıca bu maddeye iki yeni fıkra eklenmiştir. Bu suretle Damga Vergisinde mükellefiyet konusu kâğıt teşkil ettiğinden verginin hisseler bölünmesi bahis konusu olamayacağı ve birden fazla kiş tarafından imza edilen kâğıtlara ait vergi ve cezanın tamamının imza edenlerden müteselsilen alınacağı ve bunlar arasında Damga Vergisinden müstesna olanların bulunması verginin noksan alınmasını gerektirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Madde 26. — Eski kanunun 53 ncu maddesinde yer alan bu hüküm tasarıda değişik bir şekilde kalmış, vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş olan kâğıtların tutanakla tesbit edilerek veri dairesine gönderilmesi esası kabul edilmiş olduğundan, eski kanunda cezanın arzu ile ödenmesi halinde kabul edileceği hakkındaki hüküm metinden çıkarılmıştır.

Geçici madde 1. — Bu hüküm, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellefiyet konusuna gire kâğıtlar hakkındaki tereddüdü kaldırmak maksadıyla konulmuştur.

Geçici madde 2. — Basılı damga, kâğıtların mükellefiyet konusuna girmesinden önce konulduğu için eni kanun yürürlüğe girdikten sonra bunların mükellefiyete girmesi halinde resim miktarları

artmış veya azalmış olabileceği gibi bu kâğıtların tamamen vergi konusu dışında kalması da mümkün olabileceğinden bu gibi hallerde gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi maksadiyle bu hüküm konulmuştur.

Madde 30. — Bu madde ile bir taraftan Damga Resmi, Tayyare Resmi ve Müdafaa Pulu hakkındaki kanunlarla bunların ek ve değişiklikleri ve fevkalâde zam kanunları kaldırılmakta, bir taraftan da geçici mahiyet arz eden bâzı kanunlar hariç diğer bütün özel kanunlardaki Damga Resmi ile ilgili istisna hükümleri ilga edilmektedir. Ancak ilga edilen bu hükümlerden devamı lüzumlu görülenler bu kanunun (2) sayılı istisnalar tablosuna eklenmiş olup bunlar adı geçen tablo gerekçesinde açıklanmıştır.

Kaldırılan hükümlerden bir kısmı da V. U. K. ile ilgilidir. Bunlardan 205 nci madde Damga Resmi kayıtlarına, 220 nci maddenin 5 numaralı fıkrası tasdika tabi defterlere, 356 nci maddenin 4 numaralı fıkrası da Damga Resminde kayıt nizamına taallük etmekte olup yeni tasarıda sigorta mukavelenameleri, yolcu biletleri ve ilânlar konu dışına çıkarıldığından bundan böyle Damga Vergisi ile ilgili her hangi bir kayıt ve defter tutulmasına mahal kalmamaktadır. Diğer taraftan beyanameler hariç 356 nci maddenin 2 numaralı fıkrasında sayılan kâğıtlar mevzu dışına çıkarıldığı ve 112 nci maddenin 4 numaralı fıkrasındaki sermaye artışları ile ilgili kararlar 22 nci maddede vergiye tabi tutulduğu için sözü edilen V. U. K. hükümlerinin de kaldırılması gerekli bulunmuştur.

III - Tasarı tablolarının gerekçesi :

1. (1) sayılı tablo :

Bilindiği üzere, eski Damga Resmi Kanununun 11 nci maddesinde 98 nci fıkrada gösterilen kâğıtlar maktu ve ilgili maddelerinde yazılı çeşitli kâğıtlar nispi resme tabi bulunmakta, bunlar dışında kalan diğer bütün kâğıtlar da 33 ncü madde ile keza mükellefiyet konusuna girmekte idi.

Bu şekilde kanunda gösterilen veya gösterilmeyen bütün kâğıtların resme tabi tutulması medeni ve ticari işlemler üzerinde sıkıcı bir etki yaratıyordu.

Bu durum, bilhassa göz önünde tutularak vergiye tabi kâğıtlar eskisine nisbetle çok mahdat bir sayıya indirilmek suretiyle tek bir tablo içine alınmış, tabloda yazılı bulunmayan kâğıtların artık mükellefiyetle hiçbir ilgileri kalmamıştır.

Tasarının 1 nci maddesiyle Damga Vergisine tabi tutulan kâğıtlar (1) sayılı tabloda şu bölümler içinde gösterilmiş bulunmaktadır :

- I - Akitlerle ilgili kâğıtlar,*
- II - Kararlar ve mazbatalar,*
- III - Ticari işlemlerde kullanılan kâğıtlar,*
- IV - Makbuzlar ve diğer kâğıtlar.*

Bölümleri teşkil eden kâğıtlardan eski kanuna nazaran özellik arz eden ve açıklanmasında fâda mülâhaza edilenler üzerinde aşağıda sıra ile durulmuştur.

I - Akitlerle ilgili kâğıtlar :

Bu bölümün 1 numaralı pozisyonu mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelere ait bulunmakta ve bunlardan belli parayı ihtiva edenler eski kanunun 12 nci maddesiyle 13 ncü maddenin 2 ve 3 numaralı fıkralarına, belli parayı ihtiva etmeyenler ise eski 11 nci maddenin 11, 16, 17, 1 ve 84 ncü fıkralarına tekabül etmektedir.

Bu kâğıtlardan belli parayı ihtiva edenlerde eskiden cari olan binde 3 ile binde 4 nisbetleri, inde 4 olarak birleştirilmiş, belli parayı ihtiva etmeyenlerde de bugünkü çeşitli miktarlar birleştirilme suretiyle vergi miktarı 5 lira olarak tesbit edilmiştir. Ancak kira mukavelenamelerinde eski binde nisbeti muhafaza edilmiş, bütün alım ve satım mukavelenameleri 50 kuruş maktu vergiye tabi tutulmuştur.

3 numaralı pozisyonla anonim, eshamlı komandit ve limitet şirket mukavelenamelerine ait vergi nisbetleri binde 10 ile binde 5 arasında kademeli olarak tesbit edilmiş, verginin âzami miktarı 250.000 lira ile sınırlandırılmıştır. Bu suretle eski kanuna göre binde 15 nisbetinde resme tâbi bulunan hisse senetleri mükellefiyet konusu dışına çıkarılmış, sermaye şirketlerinin kuruluşundaki vergi yükü büyük ölçüde azaltılmak suretiyle bilhassa anonim şirketlerin kuruluşu teşvik edilmek istenmiştir.

Kooperatif şirketlerle şahıs şirketleri mukavelenameleri bu hükmü tabi olmayıp 1 numaralı pozisyonda gösterilen alefümüm mukavelenamelere ait binde 4 nisbeti üzerinden vergiye tabidir.

4 numaralı pozisyonda yer alan kefalet, teminat ve rehin senetlerinden belli parayı ihtiva edenlerde eski binde 3 nisbeti aynı şekilde binde 4 e çıkarılmış, belli parayı ihtiva etmeyenler 5 lira, bütün alım ve satımına ait rehin senetleri 50 kuruş üzerinden vergilendirilmiştir.

II - Kararlar ve mazbatalar :

Bu bölümün 1 numaralı pozisyonundaki kâğıtlar, meclislerden, resmî heyetlerden ve idari dâvalarla ilgili olmıyarak Danıştaydan verilen mazbata, ilâm ve kararlarla hakem kararlarından teşekkül etmekte ayrıca harc mükellefiyetine tabi bulunmamaktadır.

Bunlardan belli parayı ihtiva edenlerin binde 4 olan resim nisbeti aynen muhafaza edilmiş, belli parayı ihtiva etmeyenlerde vergi miktarı 15 liraya çıkarılmıştır.

Eski kanunun 13 nci maddesinin 8 numaralı fıkrasına mütenazır olan 2 numaralı pozisyonda gösterilen ihale kararlarında binde 2 nisbeti muhafaza edilmiş, ancak pozisyonun yazılışı vuzuhlandırılmak suretiyle çıkması muhtemel ihtilâfların önlenmesine çalışılmıştır.

III - Ticari işlemlerde kullanılan kâğıtlar :

Bu bölümün 1 numaralı pozisyonu teşkil eden kambiyo senetleri üzerinden halen binde 3 oranında alınmakta olan vergi, mukavelenamelere paralel olarak binde 4 e çıkarılmıştır.

Emtia senetleri arasında bulunan resepise ve varantlardan alınmakta olan binde 3 nisbetindeki verginin de 5 liralık maktu mükellefiyete geçirilmesi suretiyle umumi mağazaların fonksiyonlarını ifa etmelerine ve gelişmelerini sağlamalarına çalışılmıştır.

Yeri tarifede vergi nisbetleri üzerinde önemli değişiklik yapılan kâğıtlardan biri de 2 numaralı pozisyonda yer alan faturalardır.

Ticari hayatta pek geniş bir uygulama yeri bulunan faturalar, sağlayacakları önemli fiskal hâsılat göz önünde bulundurularak 25 kuruş ile 1 lira arasında kademeli bir şekilde vergilendirilmiş, müstahsil makbuzları ve gider pusularının fatura yerine geçen nüshaları da aynı fıkra içinde mütalâa edilmiştir.

Yine bu pozisyon gereğince, akreditif mektup ve telgraflarından alınmakta olan ve sadece bu şekilde yapılan ithalâta yöneltilmiş bulunan binde 3 nisbetindeki resim binde 2 ye indirilmiş, kredi mektupları da aynı nisbete tabi tutulmuştur.

2 numaralı pozisyonda yer alan diğer kâğıtların vergileri, tasarı ile kaldırılan 2456 sayılı Kanunun hükümleri de nazara alınarak tesbit edilmiş, bilânçolar arasına işletme hesabı hülâsaları da eklenmek suretiyle mükellefiyet, defter tutanların tümüne teşmil edilmiştir. 50 kuruş olarak tesbit edilen banka ve ticarethaneler arasındaki münakale, tediye, irsal, teslim ve tahsil emirlerine ait mükellefiyet de gerek dahildeki bankaların yekdiğeriyle gerek bunların hariçteki muhabirleriyle yaptıkları bu nevi işlemleri kapsamaktadır.

I - Makbuzlar ve diğer kâğıtlar :

B. bölümün 1 numaralı pozisyonunda yer alan makbuzlar eski kanunun 11 nci maddesinin 59 ncu fıkrasına mütenazır bulunmakta, bu arada bilümüm depozito ilmuhaberleri ve vergi makbuzlarıyla posta telgraf makbuzlarını da şümülüne almaktadır.

Bâi bir parayı ihtiva etmeyen makbuzlarla 100 lira ve daha yukarı parayı ihtiva eden makbuzlar faturalarda olduğu gibi 25 kuruş ile 1 lira arasında kademeli bir şekilde vergilendirilmiştir.

Aynı pozisyonun (f) fıkrasıyla, ücret ödemelerine taallük eden mükellefiyet, serbest meslek erbabının yapacağı ücret ödemeleri dâhil bütün ücretlere teşmil edilmiş, tasarı ile kaldırılan 3478 sayılı Kanunun 24 nci maddesi hükmü de bu fıkraya eklenmiştir.

Diğer taraftan ödünç alınan paralar için verilen makbuzlara mütaallik (g) fıkrasına da «veya bu mahiyetteki senetler» ibaresi ilâve edilmek suretiyle tahviller ve borç senetleri, makbuz mahiyetinde olmaları dolayısıyla, mükellefiyete alınmıştır.

Bu bölümün 2 numaralı pozisyonu % 5 nisbetinde vergiye tabi tutulan gümrük giriş beyannameleri ve 2456 sayılı Kanunun konusuna giren liste beyannamelerle eski 11 nci maddenin 38 nci fıkrasında yer alan diğer beyannameleri kavramakta ve bunların vergilerini artırmış bulunmaktadır.

2 numaralı pozisyonun (a) fıkrasını teşkil eden ithal sırasında düzenlenen gümrük giriş beyannameleri veya bunların yerine kaim olan giriş tahakkuk evrakı tasarı ile nispi vergiye tabi tutulmuştur. Bu belgelerin vergilendirilmesiyle yapılan reform gereğince vergi konusunun daraltılmış bulunması dolayısıyla husulê gelen varidat kaybının telâfisine çalışılmıştır.

3 numaralı pozisyon eski 11 nci maddenin 96 ve 97 nci fıkralarında gösterilen alelümum hava- le mektuplarıyla posta ve telgraf havalenamelerini içine almakta, 4 numaralı pozisyon ise tarifede yazılı kâğıtların resmî dairelere ibraz edilecek özet, suret ve tercümelerini vergilendirmektedir.

2. (2) sayılı tablo

Damga Resminden istisna edilen kâğıtlar, eski kanunda 83 fıkra da gösterilmiş bulunduğu gibi, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra çıkarılan kanunlarda da çeşitli istisna hükümlerine yer verilmiştir.

Prencip bakımından, mükellefiyet tesis eden kanunlarda yer alması gereken istisna hükümlerinin, özel kanunlara da girmesi tedvin tekniğine aykırı düştüğü gibi, istisna hükmü ihtiva eden özel kanun sayısının yüzleri aşması da tatbikatta ayrıca güçlük doğurmaktadır.

Bu durumu önlemek üzere, tasarı 30 ncu maddesiyle özel kanunlarda mevcut Damga Resmî ile ilgili bütün istisnalar kaldırılmış, ancak bunlardan devamında lüzum görülenler (4) sayılı istisnalar tablosuna alınmıştır.

Diğer taraftan, eski kanunda istisna hükümlerinin bir tasnife tabi tutulmamış olması, vergiden müstesna kâğıtların kanunda aranıp bulunmasını güçleştirmektedir. Yeni tasarı ile Damga Vergisine tabi kâğıtlar imkân nisbetinde azaltılmış olmakla beraber, kalmasına lüzum görülen istisnaların yine yüksek bir sayıya ulaşmasının önüne geçilememiştir. Bu itibarla yeni tasarı ile Damga Vergisinden istisna edilen kâğıtlar, kanuna ekli bir tabloda gösterilmiş ve birbiriyle ilgili göz önünde bulundurulacak, incelemeyi kabul olduğu kadar kolaylaştıracak tarzda, tasnife tabi tutulmuştur.

Bu esaslar dâhilinde hazırlanan (2) sayılı tablo aşağıdaki bölümlerden teşekkül etmektedir :

I - Resmî işlerle ilgili kâğıtlar :

- A) Resmî daireler arasında kullanılan kâğıtlar,
- B) Resmî dairelerden kişilere verilen kâğıtlar,
- C) Kişilerden resmî dairelere verilen kâğıtlar.

II - Öğrenciler ve askerlerle ilgili kâğıtlar :

III - İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kâğıtlar :

IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar :

V - Kurumlarla ilgili kâğıtlar :

Bu kâğıtlardan, dâhil oldukları fıkra numaraları aşağıda bölüm sırasıyla gösterilenler eski kanunda yer alan ve bu kere yeniden getirilen istisnalara taallük etmekte, fıkra numaraları yazılmıyanlar ise özel kanunlardan alınmış bulunmaktadır.

Bölüm I/A : 1, 2, 3, 5, 8

» I/B : 1, 3, 4, 7

» I/C : 1, 2, 5, 7, 9, 10

» II : 1, 2, 4

» III : 5

» IV : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

» V : 16

Bunlardan eski hükümlere nazaran değişiklik arz edenler aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği gibi, eski kanunda resmî dairelerin munhasıran resmî kâğıtları istisna edilerek, hususi hukuk hükümlerine tabi işlemler dolayısıyla düzenledikleri kâğıtlar resme tabi tutulmakta idi.

Bir yandan bu ayırmadaki güçlük, bir yandan da resmî daireleri mükellefiyet altına almakta her hangi bir fayda bulunmaması sebebiyle (I/A) bölümündeki 1 numaralı fıkra ile resmî dairelerce düzenlenen bütün kâğıtlar vergiden istisna edilerek ihtilâfların önlenmesine çalışılmıştır.

(I/B) bölümünün 1 numaralı fıkrasıyla, resmî dairelerin işe ihtiyaçları ile ilgili tesellüm makbuzlarına ait istisna haddi 5 liradan 10 liraya çıkarılmış, aynı bölümün 3 numaralı fıkrasındaki istisyanaya, makbuz mahiyeti arz etmesi dolayısıyla, vergi karneleri de dâhil edilmiştir.

Bu bölümün 4 numaralı fıkrası köy ihtiyar heyetlerince verilecek mazbatalara ait yeni bir istisna hükmü getirmektedir.

II nci bölümün 1 numaralı fıkrasında yer alan istisna hükmü de, fakir öğrencileri koruma maksadıyla, tasarıya bu defa dâhil edilmiş bulunmaktadır.

IV ncü bölümün 3 numaralı fıkrasındaki bölüm, makbuz mahiyeti arz ettiği için kuponları, 4 numaralı fıkrasındaki hüküm de taahhütname karakterinde bulunduğundan dolayı iştirak taahhüt-namelerini vergiden istisna etmektedir.

Aynı bölümün 6 numaralı fıkrasında gösterilen makbuz, fatura ve havale name gibi kâğıtların istisna haddi, vergi miktarlarındaki artışa paralel olarak, 100 kuruştan 500 kuruşa çıkarılmıştır.

Bu defa kabul edilen istisnalardan biri de bu bölümün 9 numaralı fıkrasında zikredilen «akdi mutazammın siparişi kabul mektupları ile mukavele yerine kaim mektuplar»dır. Yeni Damga Vergisi anlayışında, mukavelenamelerin vergilendirilmesi yabancı memleketler tatbikatında da görüldüğü gibi, icap ve kabulün aynı kâğıt üzerine birleşmesi prensibine istinad ettirilmiş, bu suretle pek çok değişiklikler arz eden ticari mektuplarda, akdi mutazammın olup olmama bakımından, ortaya çıkan vergi ihtilâfları önlenmek istenmiştir.

Yeni tasarıda müstahsıl makbuzlarıyla gider nuslalarının yalnız birer nüshası vergiye tabi tutulmuş diğer nüshalarının vergiden istisna edildiği aynı bölümün 13 ve 14 numaralı fıkralarında belirtilmiştir.

V nci bölüm, kurumlarla ilgili olarak özel kanunlarda yer alan istisna hükümlerine tekabül etmektedir.

Bu hükümler yeni tasarıya alınırken istisna, genel olarak, bahis konusu kurumların her türlü işlemlerinde düzenledikleri ve Damga Vergisi kendileri tarafından ödenmesi gereken kâğıtlara verilmiştir.

[1] SAYILI LİSTE

Damga Vergisinden çıkarılarak Harçlarla birleştirilen konular

Madde No.	Kâğıtların nevi	Lira	K.
11/2	İhtira beratları	45	
11/3	Maden işletmesine mahsus olarak verilen tezkere ve ruhsatnameler	45	
11/4	Maden taharriyatı ruhsatnameleri	45	
11/5	Taş ocakları ruhsatnameleri	18	
11/6	Muafiyet ruhsatnameleri	45	
11/7	Alâmeti farika ilmuhaberleri ve unvan (firma) tezkere ve ruhsatnameleri	18	
11/8	1, 4, 5, 6, 7, 8 numaralarda muharrer kararname ve tezkere ve ruhsatname ve ilmuhaberlerin muhtevi oldukları hukukun tamamen veya kısmen ferağı muamelesi asıllarından alınan Damga Resminin nısfına tabidir.		
11/9	Fabrika, matbaa ve sair sınaî müesseseler ihdası için ita olunan ruhsatnameler	90	
11/39	Tahrir ve tanzim edilen veya şifahen tescil ettirilen vekâletnameler :		
	Hususi olanlar	3	
	Umumi olanlar	4	50
	Sulh mahkemelerinde istimal edilecek olan hususi vekâletnameler		10
11/41	Protesto ve ihtarnamelerle cevapları ve bunların suretleri		75
11/43	Konkordatolar	6	
11/44	Alelûmum mehakimden muayyen meblâğı mutazammın olmıyarak verilen ilâm ve kararlar		3
11/45	İstihtap ve hattuhatem tetkiki veya münaziunfihin keşif ve muayenesi gibi mehakim tarafından verilecek ara kararlarını mutazammın evrak (Muayyen meblâğı havi olanlar 12 nci madde mucibince nispi resme tabidir.)		75
11/47	Gayrimenkul emvalden maada terekeleri beş bin kuruşa bâliğ olmıyanların küçüklükleri hakkında vâsi nasbına ve nafaka takdirine müteallik kararlar		15
11/49	İnhisar idare ve şirketleri tarafından ita edilen ruhsatnameler		75
11/53	Mektep şahadetnameleri ve ehliyetnameleri :		
	Lise ve muallim mektebi şahadetname ve ehliyetnameleri	1	50
	Yüksek mektep şahadetname ve ehliyetnameleri	3	
11/60	Resmî daireler tarafından efrada verilen her nevi nakliye ve transit tezkereleri veya bunların yerine kâim olacak ruhsatnameler ve ormanlardan eş-çar kat'ı için verilen ruhsatnameler, ferağ ve intikal, inşaat, tamirat ve hafriyata dair ruhsat tezkereleri		15
11/62	Tütün ve tömbeki tezkereleri		5
11/63	Salâhiyeti resmîyeyi haiz olmıyan efrada silâh taşımak için verilen tezkereler	3	
11/64	Berri ve bahri sayt ruhsat tezkereleri		75
11/81	Mültezimine iltizamı havi ita olunacak tezkereler	1	20
11/82	Pul beyiye ruhsatnameleri :		
	Vilâyet merkezlerinde	6	
	Kaza merkezlerinde	4	50
	Nahiye merkezlerinde	1	50

Madde No.	Kâğıtların nev'i	Lira	K.
11/83	Kitap, risale ve gazete neşri ruhsatnameleri	3	
11/86	Ödünç para verme işleri ile meşgul olan hakiki ve hükmi şahıslara verilecek izin vesikaları	3	
11/87	Ödünç para verme işlerine, tavassut edenlere verilecek vesikalar		75
11/88	86 ncı numarada yazılı şahısların kendilerinden ödünç para alanlara verecekleri vesikalar		15
11/89	Bankacılık yapmak üzere teşekkül edecek limited ve hisse senetli komandit şirketlerle ecnebi şirketlerin Türkiye'de açacakları şubelere verilecek izinlere mütaallik İcra Vekilleri Heyeti kararlarının bu şirket ve şubelere verilecek suretleri	15	
11/91	Nevileri ve resim miktarları eski kanunun bu numarasında gösterilen çeşitli meslek ruhsatnameleri		
11/92	Resmî daireler tarafından efrada verilen ve maktu resim tarifesinin diğer numaralarında yazılı bulunmayan her nevi ruhsatnameler		45
11/93	Fennî gözlükçülük ruhsatnameleri	3	
11/94	Veteriner tababette kullanılan tıbbi ve ispençiyari müstahzarlar için verilen ruhsatnameler	3	
11/98	3018 numaralı Kanun mucibince verilecek ihracatçı ruhsatnameleri	300	
	Yukarıki miktara ilâveten :		
	a) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddesi için	30	
	b) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddeleri grubu için	75	

[2] SAYILI LİSTE

Damga Vergisinden çıkarılan konular

11/1	İmtiyaz kararnameleri :		
	Kefalet akçesi olmıyan imtiyaz kararnameleri	450	
	Kefalet akçesi olan imtiyaz kararnameleri :		
	Kefalet akçesinin beher bin kuruşu için	2	70
11/10	Bir imtiyazın istihsali zımında resmî dairelere verilen malî itibar şhadetnameleri	27	
11/11	İmtiyaz şartnamelerinin her nüshası	90	
11/14	Şirketlerce mevkiî tedavüle çıkarılacak hisse senedatına ve tahvilâta tâlip olanlar tarafından talebi havi ita edilecek varakalar		60
11/15	Ünvanı her ne olursa olsun sermayeyi temsil etmiyen ve sahibine intifa temin eden aksiyonlar	1	20
11/26	Kabız ve ibrayı havi olmıyan hesap puslaları, bankalarla ticarethaneler arasında teati edilen matlup ve zimmet mektupları		6
11/27	Hesabı cari varakaları ve hesabı cari ve tasarruf sandığı cüzdanları		15
11/28	Esham, kambiyo ve ticari senetlere ait olarak tanzim olunacak her nevi bordrolar veya bunların kuponlarının numara bordroları ve borsa emirleri		15
11/29	Meskûkât, esham, zahair ve eşya fivat cetvelleri		3
11/31	Arabacı ve emanetçi ve mekâreci gibi nakiller tarafından nakledecekleri nakut eşyanın kendilerine teslim edildiğini havi verecekleri bilet ve senetler		9
11/34	Acentalar veya vekilleri marifetiyle sefaından gümrüğe getirilen eşya listeleri		6

Madde No.	Kâğıtların nev'i	Lira	K.
11/35	Gümrük ambarlarına ithal edilmeyen eşya için acenta veya vekilleri tarafından sahiplerine verilen listeler		15
11/36	Bahrî vukuat raporları	3	
11/37	Muvakkat sigorta beyannameleri, sigorta zeyilleri (Avönanlar)		30
11/38	Efrat tarafından resmî dairelere verilen her nevi arzuhal ve istifanemelerle lâyiha, muhtıra ve ihbarnameler ve bu mahiyette, resmî makamata çekilen telgrafnamelerin mühürlü veya imzalı nüshaları		15
11/40	Mehakim, mecaliz ve iera dairelerinden hukuk ve ticaret işlerine dair tebliğ olunan celpname, davetname ve ihbarnamelerle efradın müracaati üzerine resmî dairelerden gönderilecek her nevi ihbarnameler		10
11/42	Mehakimce tâyin olunan naipilerle bilûmum ehlihibre ve vukuf ve mümeyyiz ve muhammin raporları ve bunların tarafeyne tebliğ edilecek suretleri		75
11/46	Mahalle ve köy ihtiyar heyetlerinin muayyen meblâğı havi olmıyan ve efrada ait bulunan mazbataları		5
11/48	Resmî daireler ve şirketler veya efrat tarafından tanzim olunan tasdiknameler, şehadetnameler, hüviyet varakaları		45
11/50	Resmî sıfatı haiz eşhas tarafından ita olunan ilmühaberler ve bilûmum etibba raporları ve sıhhiye patentleri ve her nevi tahlil raporları		45
11/51	Gerek resmî daireler, gerek hususi müesseseler ve tacirler tarafından hizmetten ayrılan memurlarına verilen iyi hizmet vesikaları, Divanı Muhasebat ilâmlarının talebi üzerine alâkadar memurlara verilen suretleri		90
11/52	Ziraat Bankasından istikraz edeceklere mahallerinden ita olunan ilmühaberler		5
11/57	Gümrük idareleri tarafından verilen kapı pusulaları		6
11/78	Efradın talebi üzerine verilecek resmî kayıt ve kararların hulâsa ve suretleri ve memurin sicil cüzdanları		90
11/79	İnşaata mütaallik olarak resmî dairelerle efrat arasında teati edilecek resim, plân, harita ve keşif defterlerinin her biri		75
11/80	Memurların tercümei hal varakaları (Tercümei hal varakalarına raptolunacak evrakı müsibite suretleri bir kâğıt üzerine tahrir edilmiş olursa bir suret addolunarak 90 kuruş maktu resme tabidir.)	1	50
11/85	Şirketlerin turuk ve maabirde, hafriyat ve tamirat ierası için belediye dairelerine verecekleri ihbarnameler		90
11/90	Protesto edilmek üzere noterlere gönderilecek senetlere ait taleplameler veya bu makama kaim olmak üzere yazılacak mektuplar		15
13/2	Akdi mutazammun siparişi kabul mektupları ve bu mahiyette yazılan telgrafların ticarethanelerde kalan nüshaları (Telgraflar mektupla teyidedildiği takdirde ayrıca resme tabi değildir.)		
13/7	Mahkemelerden alâkadarlara verilecek tereke ve taksimi veraset varaka veya defterleri		
17/2	Zirai mahsullere mütaallik her nevi sigortalarla hayvan hastalıkları ve ölümlerine mütaallik sigortalar		
17/4	Hayat sigortaları		
25	Sermayesi eshama münkasem olarak teşkil edilecek her nevi şirketlerin muvakkat veya katî hisse senedatı.		
26	Sermayesi eshama münkasem olmıyarak Hükümetin tasdiki ile teşekkül eden şirketlere verilecek ruhsatnameler.		

Vergi Geçici Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Vergi Geçici Komisyonu
Esas No. 1/394
Karar No. 10

28 . 6 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Maliye Bakanlığınca hazırlanan Damga Vergisi kanun tasarısı ilgili Bakanlık temsilcilerinin işbirliğiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Damga Resmi kanun tasarısının gerekçesinde arz ve izah edildiği veçhile memleketimizde halen yürürlükte bulunan 1928 tarih ve 1324 sayılı Damga Resmi Kanunu, verginin sosyal ve ekonomik fonksiyonlarını belirli bir şekilde yerine getiremediği gibi, vergi tekniği ve tatbikatı bakımından da gerilik ve güçlükler arz etmekte olduğundan modern vergi anlayışına ve vergi tekniğine uyularak hazırlanan «Damga Vergisi» kanun tasarısı aşağıda arz edilmiş bulunan bâzı değişikliklerle komisyonumuzca tasvibedilmiştir.

Komisyonumuzca tadil edilen maddelerin ve tabloların açıklanması :

Madde 18. — Bu maddenin birinci fıkrasında; Anonim, eshamlı komandit ve limitet şirket mukaveleleriyle, gümrük giriş beyannameleri veya bunların yerine kaim olan tahakkuk evrakı ve ikmalen vergi ve ceza tarhına konu teşkil eden kâğıtların Damga Vergisinin makbuz karşılığında ödeneceği teklif edilmektedir.

Gümrük giriş beyannameleri veya bunların yerine kaim olan tahakkuk evrakı, Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair 15 . 2 . 1963 tarih ve 185 sayılı Kanuna alınmış olduğundan ve mezkûr kanunda Beş Yıllık Kalkınma Plânının sonuna kadar yürürlükte kalacağından tasarıdan çıkarılmıştır.

Kooperatif şirketlerinin de Anonim şirketlere tanınan ödeme kolaylığından istifadesinin sağlanması sebebiyle maddeye «Kooperatif» kelimesi ilâve edilmiştir.

Mezkûr şirketlerin Damga vergilerinin makbuz karşılığında ödenmesi yerine mukavelelerine pul yapıştırılması suretiyle de ödenebilmesini sağlamak maksadıyla fıkranın son «ödenir» kelimesi «ödenabilir» şeklinde değiştirilmiştir.

Bu değişikliklerden sonra tasarının 18 nci maddesi aşağıdaki şekli almıştır.

Madde 18. — Anonim, Kooperatif, eshamlı komandit ve limitet şirket mukaveleleriyle ikmalen vergi ve ceza tarhına konu teşkil eden kâğıtların Damga Vergisi makbuz karşılığında da ödenebilir.

Bunlar dışında, lüzum ve ihtiyaç halinde kâğıtlara pul yapıştırılması suretiyle ödenmesi lâzım gelen Damga Vergisi Maliye Bakanlığınca müsaade alınmak şartıyla makbuz verilmesi şekliyle de ödenebilir.

Madde 22. — Makbuz karşılığı ödemelerde ödeme zamanını tâyin eden bu maddenin 18 nci maddedeki değişikliğe mütenazır olarak (a) işaretli fıkrasına kooperatif şirketler ilâve edilmiş (c) işaretli fıkra ise tamamen bu maddeden çıkarılmıştır.

Madde 30. — 1324 sayılı Kanunun ilân ve reklâmlara taallük eden mevzuları Belediye Vergi ve Hareları kanun tasarısına alındığından mezkûr Damga Resmi Kanununun ilân ve reklâmlara ait hükümlerinin «Belediye Vergi ve Hareları» kanun tasarısı kanunlaşınca kadar muhafazası gerekeceğinden ve Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerine ilâveler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair 15 . 2 . 1963 tarih ve 185 sayılı Kanunun Beş Yıllık Kalkınma Plâni devresi sonuna kadar uygulanması icabedeceğinden 1 numaralı fıkranın sonuna «bu kanunların reklâm ve ilânlara ilişkin damga resmi hükümleri ile 15 . 2 . 1963 tarih ve 185 sayılı Kanun hükümleri hariç» ibaresi konulmuştur.

Maddenin 6 nci fıkrasında yazılı 6124 ve 6168 sayılı kanunların tarihlerinin konulmasında fayda mülâhaza olduğundan fıkraya 9 . 7 . 1953 ve 15 . 7 . 1953 tarihleri ilâve edilmiştir.

Yolcu biletleri ve sigorta muameleleri Damga Vergisi mevzuundan çıkarılıp ana vergi kanunuyla birleştirildiğinden 213 sayılı Kanununun 205 nci maddesindeki bu konularla ilgili hükümlerinin tatbik kabiliyeti kalmadığından 7 numaralı fıkra V. U. K. nun 205 nci maddesi kelimesinden sonra «..... nin yolcu bilet ücretleri ve sigorta primleri üzerinden alınacak damga resmi kayıtları ile ilgili hükümleri» ibaresi ilâve edilmiştir.

Madde 31. — Kanunun yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe gireceğini ifade eden bu madde Maliye Bakanlığının teklifi üzerine tadil olunmuş ve kanunun 1.3.1964 tarihinde yürürlüğe girmesi kabul edilmiştir.

TABLolar

[1] sayılı tablo

1. Ticari işlemlerde kullanılan kâğıtlar bölümünün 1 - b/1 ve 1 - c fıkralarında kayıtlı Varant ve Konşimentolardan alınması derpiş olunan 5 er liralık Damga Vergisi ticari hayatta Varant ve Konşimento muamelelerinin inkişafına engel olacağı kanaatiyle çok görülerek 3 er liraya indirilmiştir.

2. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar bölümünün 1 - g fıkrasında kayıtlı ödünç alınan paralar için verilen makbuzlar veya bu mahiyetteki senetlerden alınması derpiş olunan % 04 nispi Damga Vergisi keza ticari hayatın gelişmesine engel olacak mahiyette görüldüğünden vergi nisbeti % 03 e indirilmiştir.

3. Aynı bölümün 2 - a fıkrasında kayıtlı ithalât sırasında düzenlenen gümrük giriş beyannameleri 15.2.1963 tarih ve 185 sayılı Kanun hükümlerine göre Damga Resmine tabi bulunduğundan tasarının 18 nci maddesine mütenazır olarak tasarıdan çıkarılmıştır.

[2] sayılı tablo

Resmî işlerle ilgili kâğıtlar bölümünün c - 14 neü fıkrasındaki Gümrük Kanunu, Gümrük Giriş Tarife Cetveli milletlerarası anlaşmalar ve 2510 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri, 5798, 6326, 6529, 6593, 6969 ve 7479 sayılı kanunlarla Gümrük Vergisinden muaf tutulmuş veya istisna edilmiş eşya-ya ait giriş tahakkuk evrakı hakkındaki muafiyetin keza tasarının 18 nci maddesine muvazi olarak tablodan çıkarılması uygun görülmüştür.

Diğer maddeler aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Diyarbakır <i>R. İskenderoğlu</i>	Başkanvekili Kayseri <i>M. Yüceler</i>	Sözcü İzmir <i>M. Uyar</i>	Adana Söz hakkım mahfuzdur <i>Y. Aktimur</i>
Aydın Söz hakkım saklıdır <i>I. Sezgin</i>	Balıkesir <i>F. İslimyeli</i>	Bursa <i>Z. Uğur</i>	Bursa <i>B. C. Zağra</i>
Denizli <i>I. Kocatürk</i>	İstanbul <i>V. Özarar</i>	Konya <i>S. Aytan</i>	Samsun <i>F. Ceylân</i>
	Siirt <i>C. Aydın</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Damga Vergisi kanun tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet ve istisnalar

Konu

MADDE 1. — Bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtlar Damga Resmine tabidir.

Kâğıtlar terimi, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen işaret konulmak suretiyle düzenlenen ve her hangi bir hususu ispat ve belli etmek için ibraz edilebilecek olan kâğıtları ifade eder.

Yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kâğıtlar, Türkiye'de resmî dairelere ibraz edildiği, üzerlerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya her hangi bir suretle hükümlerinden faydalandığı takdirde vergiye tabi tutulur.

Şümul

MADDE 2. — Vergiye tabi kâğıtlar mahiyetinde bulunan veya onların yerini alan mektup ve şerhlerle, bu kâğıtların hükümlerinin yenilenmesine, uzatılmasına, değiştirilmesine, devrine ve bozulmasına ilişkin mektup ve şerhler de Damga Vergisine tabidir.

Mükellef

MADDE 3. — Damga Vergisinin mükellefi kâğıtları imza edenlerdir.

Resmî dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların Damga Vergisini kişiler öder.

Yabancı memleketlerde Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kâğıtların vergisini, Türkiye'de bu kâğıtların gönderildiği kişiler, hâmilleri veya hükmünden faydalananlar öderler. Ancak bunlardan ticari veya mütedavil kâğıt mahiyetinde bulunanların vergisini, bunları en evvel satan veya kabul veya başka sûratle kullanan kişiler öderler.

Kâğıtların mahiyetlerinin tâyini

MADDE 4. — Bir kâğıdın tabi olacağı verginin tâyini için o kâğıdın mahiyetine bakılır ve buna göre tabloda yazılı vergisi bulunur.

VERGİ GEÇİCİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Damga Vergisi Kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Vergi Geçici Ko.

Kâğıtların mahiyetlerinin tâyininde, şekli kanunlarda belirtilmiş olanlarda kanunlardaki adlarına, belirtilmemiş olanlarda üzerlerindeki yazının tazammun ettiği hüküm ve mânaya bakılır.

Mahiyeti tâyin edilmek istenen kâğıt üzerinde başka bir kâğıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kâğıdın hükümlerine nazaran iktisabettiği mahiyete göre vergi alınır.

Kâğıt nüshalarının birden fazla olması

MADDE 5. — Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kâğıtların her nüshası ayrı ayrı aynı miktar veya nisbette Damga Vergisine tâbidir. Şu kadar ki, polîçe ve emre yazılı ticari senetlerin yalnız tedavüle çıkarılan nüshaları vergiye tabi tutulur.

Bir kâğıtta birden fazla akit ve işlem bulunması

MADDE 6. — Bir kâğıtta birbirinden tamamen ayrı birden fazla akit ve işlem bulunduğu takdirde bunların herbirinden ayrı ayrı vergi alınır.

Bir kâğıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları takdirde Damga Vergisi, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit ve işlem üzerinden alınır.

Ancak bu akit ve işlemlere asıl işlemin taraflarından başka birinin akit ve işlemi katılmış olursa, bu akit ve işlem de ayrı olarak vergiye tabidir.

Birden fazla imzalı kâğıtlar

MADDE 7. — Kâğıtlara konulan imzanın birden fazla olması verginin tekrerrürünü gerektirmez.

Ancak maktu vergiye tabi olup mütaaddit kişilerin imzasını taşıyan makbuz ve ibra senetlerinin Damga Vergisi imza ededine göre alınır.

Nispî vergiye tabi ve birden fazla kişinin imzasını taşıyan makbuz ve ibra senetlerinde her imza ve sahibine aidolan hisse ayrıca belli edilmiş ise, vergi, hisselerine göre ayrı ayrı ödenir.

Şu kadar ki, bir resmî daire veya bir gerçek veya tüzelkişi adına kâğıtlara konulan birden fazla imza bir imza hükmündedir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Resmî daire

MADDE 8. — Bu kanunda yazılı resmî daireden maksat, genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve noterlerdir.

Bu dairelere bağlı olup ayrı tüzelkişiliği bulunan iktisadi işletmeler resmî daire sayılmaz.

İstisnalar

MADDE 9. — Bu kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kâğıtlar Damga Vergisinden müstesnadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergileme ölçüleri

Vergileme ölçüleri ve nisbet

Vergileme ölçüleri

MADDE 10. — Damga Vergisi nispi veya maktu olarak alınır.

Nispi vergide, kâğıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kâğıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kâğıtların mahiyetleri esastır.

Belli para terimi, kâğıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hâsıl edeceği parayı ifade eder.

Belli para gösterme mecburiyeti

MADDE 11. — Cârî hesap şeklinde açılan kredilerle her türlü ikrazata ait taahhütnameler ve bunların temlik, yenileme, devir ve değiştirilmesine mütaallik bütün kâğıtlarda ve keza matlupların devir ve temlikine ilişkin mukavele-name ve temliknamelerde ikraz veya temlik edilen para miktarının veya âzami haddinin gösterilmesi mecburidir. Gösterilmediği takdirde bu kâğıtların herbirinden alınması gereken Damga Vergisi ile cezası olayın meydana çıktığı tarihte, ilgili bulunduğu cârî hesapta kayıtlı kredi veya ikrazat miktarına göre hesaplanır ve alınır.

Bu vergi ve cezanın ödenmesinde mukriz ve müstakrizlerle temlik eden ve adına temlik yapılan şahıslar ve müesseseler müteselsilen sorumludurlar.

Vergi Geçici Ko.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Yabancı paraların Türk parasına çevrilmesi

MADDE 12. — Damga Vergisine tâbi kâğıtlarda yazılı yabancı paralar Maliye Bakanlığınca tâyin ve ilân edilecek fiyat üzerinden Türk parasına çevrilerek ona göre Damga Vergisi alınır.

Verginin hesaplanmasında kesirler

MADDE 13. — Nispî verginin hesaplanmasında 50 kuruşa kadar olan matrah kesirleri atılır, 50 kuruş ve daha yukarı olanlar 1 liraya çıkarılır.

Vergi kesirlerinde 5 kuruşa kadar olan kısımlar atılır, 5 kuruş ve daha yukarı olan kısımlar 10 kuruşa çıkarılır.

Nisbet

MADDE 14. — Kâğıtların Damga Vergisi bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı nisbet veya miktarlarda alınır.

Belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktar aynı nisbette vergiye tâbidir. Bunların devri halinde aslından alınan verginin dörtte biri alınır.

Akreditif mektup ve telgraflarında süre uzatıldığı takdirde verginin dörtte biri alınır.

Yabancı memleketlerden Türkiye üzerine düzenlenen kâğıtlar aynı miktarda, yabancı memleketlerin birinden diğeri üzerine düzenlenip Türkiye'de tedavüle çıkarılanlar ise yarı nisbette vergiye tâbidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Verginin ödenmesi

Ödeme şekilleri

MADDE 15. — Damga Vergisi kâğıtlara pul yapıştırılması ve bu kanunda gösterilen hallerde basılı damga konulması veya makbuz verilmesi veyahut istihkaktan kesinti yapılması şekillerinden biriyle ödenir.

Pul yapıştırılması şekliyle ödeme

MADDE 16. — Bu kanunda gösterilen haller dışında Damga Vergisi kâğıtlara damga pulu yapıştırılması şekliyle ödenir.

Vergi Geçici Ko.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının 13 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Tasarının 16 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Vergi miktarına eşit olmak üzere birden fazla pul yapıştırılması mümkündür.

Türkiye'de düzenlenerek doğrudan doğruya yabancı, memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklara gönderilen kâğıtlar ve çekilen telgrafların Damga Vergisi bunların Türkiye'deki kalan kopyalarına pul yapıştırılması şekliyle ödenir.

Pullar tarihle beraber imza veya mühür konularak iptal olunur. İki pul için bir iptal işlemi yapılabilir.

Basılı damga konulması şekliyle ödeme

MADDE 17. — Aşağıda yazılı kâğıtların Damga Vergisi pul yerine basılı damga konulması şekliyle de ödenebilir.

1. Makbuz ve ibra senetleri,
2. Faturalar,
3. Ulaştırma ile ilgili kâğıtlar,
4. Elektrik, havagazı, telefon ve su abonman mukavelenameleri,
5. Maliye Bakanlığının müsaadesi alınmak şartıyla vergiye tâbi diğer kâğıtlar.

Makbuz verilmesi şekliyle ödeme

MADDE 18. — Anonim, eshamlı komandit ve limitet şirket mukavelenameleriyle, gümrük giriş beyanameleri veya bunların yerine kaim plân tahakkuk evrakı ve ikmalen vergi ve ceza tarhına konu teşkil eden kâğıtların Damga Vergisi makbuz karşılığında ödenir.

Bunlar dışında lüzum ve ihtiyaç halinde kâğıtlara pul yapıştırılması suretiyle ödenmesi lâzımgelen Damga Vergisi Maliye Bakanlığın-
dan müsaade alınmak şartıyla, makbuz verilmesi şekliyle de ödenebilir.

İstihkaktan kesinti şekliyle ödeme

MADDE 19. — Genel ve katma bütçeli dairelerle il özel idareleri ve belediyeler, bankalar, iktisadi kamu müesseseleri, umumi murakabeye tabi veya Devletin iştiraki bulunan müesseseler ve benzeri müesseselerin ödemelerinde kullanılan ve nispî vergiye tâbi bulunan makbuzlarla bu mahiyetteki kâğıtlara ait vergilerin,

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Makbuz verilmesi şekliyle ödeme

MADDE 18. — Anonim, kooperatif, eshamlı komandit ve limitet şirket mukaveleriyle ikmalen vergi ve ceza tarhına konu teşkil eden kâğıtların Damga Vergisi makbuz karşılığında da ödenebilir.

Bunlar dışında lüzum ve ihtiyaç halinde kâğıtlara pul yapıştırılması suretiyle ödenmesi lâzımgelen Damga Vergisi Maliye Bakanlığın-
dan müsaade alınmak şartıyla, makbuz verilmesi şekliyle de ödenebilir.

MADDE 19. — Tasarının 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

- a) Bu ödemelerin yapılması,
- b) Avans suretiyle ödemelerde avansın itası,

Sırasında ilgili daire ve müesseseler tarafından istihkaklardan kesinti yapılması şekliyle ödenmesine Maliye Bakanlığınca izin verilebilir.

Pulların yapıştırılması zamanı

MADDE 20. — Damga pullarının kâğıtların düzenlendiği anda yapıştırılması mecburidir. Ancak, postanelerce gümrüklere verilen liste beyannamelerin pulları müraselâta tesliminde yapıştırılır.

Basılı damga konulmasında ödeme zamanı

MADDE 21. — Basılı damga konulacak kâğıtların vergisi, yüzde beş noksanı ile peşin olarak ödenir.

Makbuz karşılığı ödemelerde ödeme zamanı

MADDE 22. — Makbuz karşılığı ödemelerde Damga Vergisi,

a) Anonim, eshamlı komandit ve limited şirket mukavelenamelerinde bu şirketlerin, aynı şirketlerin sermaye artışları ile süre uzatmalarında bu husustaki kararların tescil ve ilânı tarihinden itibaren üç ay içinde,

b) Maliye Bakanlığının müsaadesine bağlı hallerde Bakanlık yazısının mükellefe tebliği tarihinde,

Bunların bağlı buldukları vergi dairesine ödenir.

c) Gümrük giriş beyannameleri veya bunların yerine kaim olacak tahakkuk evrakının Damga Vergisi mükellefiyeti Gümrük Kanunu hükümlerine göre doğar ve vergi makbuz mukabilinde gümrük vergileri ile birlikte gümrük veznelerine ödenir.

(Bu vergi gümrüklerde alınan Gider Vergisi matrahına ilâve edilmez.)

Geçici olarak yurda girecek eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı üzerinden alınacak Damga Vergisi hakkında da, Gümrük Vergisine mütâallik işlemler uygulanır.

MADDE 20. — Tasarının 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Tasarının 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Makbuz karşılığı ödemelerde Damga Vergisi

MADDE 22. —

a) Anonim, kooperatif eshamlı komandit ve limitet şirket mukavelenamelerinde bu şirketlerin, aynı şirketlerin sermaye artışları ile süre uzatmalarında bu husustaki kararların tescil ve ilânı tarihinden itibaren üç ay içinde,

b) Maliye Bakanlığının müsaadesine bağlı hallerde Bakanlık yazısının mükellefe tebliği tarihinde,

Bunların bağlı buldukları vergi dairesine ödenir.

Hü.

*İstihkaktan kesinti şekliyle ödemelerde
ödeme zamanı*

MADDE 23. — Genel bütçeli daireler dışın-
da kalan ve istihkaktan kesinti yapmak duru-
munda bulunan daire ve müesseseler tarafın-
dan bir ay içinde kesilen Damga Vergisi, ertesi
ayın 20 nci günü akşamına kadar ödemenin ya-
pıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile
bildirilir ve aynı süre içinde yatırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk

Vergi ve cezada sorumluluk

MADDE 24. — Vergiye tabi kâğıtların Dam-
ga Vergisinin ödenmesinden veya noksan öden-
mesinden dolayı alınması lâzımgelen vergi ve
cezadan, mükelleflerce rücu hakkı olmak üzere,
kâğıtları ibraz edenler sorumludur.

Birden fazla kişi tarafından imza edilen kâ-
ğıtlara ait vergi ve cezanın tamamından imza
edenler müteselsilen sorumludurlar. Bunlar ara-
sında vergiden müstesna olanların bulunması
Damga Vergisinin noksan ödenmesini gerektir-
mez.

Resmî dairelerde düzenlenerek kişilere veri-
len veya dairede bırakılan ve Damga Vergisi bu
kanun hükümlerine aykırı bulunan kâğıtların
vergi mükelleflere, cezası düzenliyenlere ait-
tir. Vergi ve ceza, vergi için mükelleflere rücu
hakkı olmak üzere, kâğıtları düzenliyenlerden
alınır.

Özel sorumluluk

MADDE 25. — Yabancı memleketlerle Tür-
kiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda
düzenlenen ticari ve mütedavil kâğıtların Dam-
ga Vergisi ve cezası, mükelleflerine rücu hakkı
saklı bulunmak üzere hâmillерinden alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Resmî dairelerin mecburiyeti

MADDE 26. — Resmî dairelerin ilgili me-
murları kendilerine ibraz edilen kâğıtların

Vergi Geçici Ko.

MADDE 23. — Tasarının 23 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Tasarının 24 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Tasarının 25 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Tasarının 26 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

Hü.

Vergi Geçici Ko.

Damga Vergisini aramaya ve vergisi hiç ödenmemiş veya noksan ödenmiş olanları bir tutanakla tesbit etmeye veya bunları tutanağı düzenlemek üzere, vergi dairesine göndermeye mecburdurlar.

Noterlerin mecburiyeti

MADDE 27. — Noterler pulsuz veya nokson pullu kâğıtları, usulen vergi ve cezası tahsil edilmedikçe tasdik etmekten veya bunların suretlerini çıkarıp vermektan memnurdurlar.

Bu kâğıtlardan dolayı alınması lâğimgelen vergi ve cezayı sahipleri rızaları ile ödemek isterlerse, noterler mezkûr kâğıtlara ait vergi ve ceza miktarında Damga Pulu yapıştırıp iptal ettikten sonra muameleye devam edebilirler.

Kâğıtların terki

MADDE 28. — Vergi cezası alınması gereken kâğıtların hamilleri tarafından terk edilmesi bu cezanın alınmasına mâni değildir.

Bâzi ödemelerde uyulması gereken esaslar

MADDE 29. — Maliye Bakanlığından müsaade alınmak şartıyla makbuz karşılığı yapılacak ödemelerle istihkaktan kesinti yapılması şeklindeki ödemelerde uyulması gereken esaslar Maliye Bakanlığınca tâyin edilerek ilgililere bildirilir.

GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Eski hükümlerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel mükellefiyet konusuna giren kâğıtlar hakkında eski hükümler uygulanır.

Peşin alınan resimler

GEÇİCİ MADDE 2. — Basılı damga konulması suretiyle resmi peşin alınan kâğıtların yeni hükümlere göre noksan alınmış vergileri mükellefe tamamlattırılır, vergi mevzuu dışında kalanlardan henüz kullanılmamış olanlarla tarife değişikliği dolayısıyla fazla alınmış bulunan resimler iade edilir.

MADDE 27. — Tasarının 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Tasarının 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Tasarının 29 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Kaldırılan hükümler

MADDE 30. — Aşağıda gösterilen kanunlar ve hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

1. 23 . 5 . 1928 tarih ve 1324 sayılı Damga Resmi Kanunu ile ek ve değişiklikleri,

2. 28 . 5 . 1934 tarih ve 2456 sayılı gümrüklerde istimal edilen bazı evraka Müdafaa Pulu ılsakı hakkındaki Kanun ile ek değişiklikleri,

3. 28 . 5 . 1934 tarih ve 2459 sayılı Tayyare Resmi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesi dışında kalan hükümleri ile bu kanunun ek ve değişiklikleri,

4. Fevkalâde zam kanunlarının yukardaki resimlere ilişkin hükümleri,

5. 10 . 6 . 1938 tarih ve 3437 sayılı Tütün ve Tütün İhisarı Kanununun 112 nci maddesi,

6. 6124, 6168 sayılı, 4 . 10 . 1960 tarihli ve 93 sayılı, 5.1.1961 tarihli 222 sayılı, 20.7.1961 tarihli 335 sayılı kanunlarla Millî Korunma Kanunu hariç diğer kanunların Damga Resmi ve yukardaki resimlere ilişkin istisna hükümleri,

7. 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 205 nci maddesi ile 220 nci maddesinin 5 numaralı fıkrası, 112 nci maddesinin 4 numaralı fıkrası ve 356 ncı maddesinin 2 ve 4 numaralı fıkraları.

Yürürlük

MADDE 31. — Bu kanun yayımı tarihinden bir ay sonra yürürlüğe girer.

Yetki

MADDE 32. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25² . 1 . 1963

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
E. Alican

Başbakan
İ. İnönü

M. Meclisi

Vergi Geçici Ko.

Kaldırılan hükümler

MADDE 30. — Aşağıda gösterilen kanunlar ve hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.

1. 23 . 5 . 1928 tarih ve 1324 sayılı Damga Resmi Kanunu ile ek ve değişiklikleri (Bu kanunların reklâm ve ilânlara ilişkin Damga Resmi hükümleri ile 15 . 2 . 1963 tarih ve 185 sayılı Kanun hükümleri hariç)

2. 28 . 5 . 1934 tarih ve 2456 sayılı Gümrüklerde istimal edilen bazı evraka müdafaa pulu ılsakı hakkındaki kanun ile ek ve değişiklikleri,

3. 28 . 5 . 1934 tarih ve 2459 sayılı Tayyare Resmi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesi dışında kalan hükümleri ile bu kanunun ek ve değişiklikleri,

4. Fevkalâde zam kanunlarının yukardaki resimlere ilişkin hükümleri,

5. 10 . 6 . 1938 tarih ve 3437 sayılı Tütün ve tütün ihisarı Kanununun 112 nci maddesi,

6. 9 . 7 . 1953 tarih ve 6124, 15 . 7 . 1953 tarih ve 6168, 4 . 10 . 1960 tarih ve 93, 5 . 1 . 1961 tarih ve 222, 20 . 7 . 1961 tarih ve 335 sayılı kanunlarla Millî Korunma Kanunu hariç diğer kanunların Damga Resmi ve yukardaki resimlere ilişkin istisna hükümleri,

7. 4 . 1 . 1961 tarih ve 213 sayılı V. U. K. nun 205 nci maddesinin yolcu bilet ücretleri ve sigorta primleri üzerinden alınacak Damga Resmi kayıtlarıyla ilgili hükümleri ile 220 nci maddesinin 5 numaralı fıkrası, 112 nci maddesinin 4 numaralı fıkrası ve 356 ncı maddesinin 2 ve 4 numaralı fıkraları,

Yürürlük

MADDE 31 — Bu kanun 1 . 3 . 1964 tarihinde yürürlüğe girer.

Yetki

MADDE 32. — Tasarının 32 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 288)

Hü.

Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>H. Dinçer</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Devlet Bakanı <i>R. Aybar</i>
Devlet Bakanı <i>N. Ökten</i>	Adalet Bakanı <i>A. K. Yörük</i>
Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>S. Kurutluoğlu</i>
Dışişleri Bakanı <i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>İ. Seçkin</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Etc</i>	Sa ve So. Y. Bakanı <i>Y. Azizoglu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Tarım Bakanı <i>M. İzmen</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Öçten</i>	Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>
Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı <i>C. T. Karasapan</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>F. K. Gökay</i>	

(Hükümetin teklifine bağlı tablolar)

[1] SAYILI TABLO

Damga Vergisine tabi kâğıtlar

I - Akitlerle ilgili kâğıtlar :

1. Mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknameler :
  - a) Belli parayı ihtiva edenler (Binde 4)
  - b) Belli parayı ihtiva etmiyenler (5 T.L.)
  - c) Kıra mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden) (Binde 1)
  - d) Tütün alım ve satım mukavelenameleri (50 Krs.)
2. Teklifnameler (50 Krs.)
3. Anonim eshamlı komandit ve limitet şirket mukavelenameleri :
  - İlk 5 milyon lira için (Binde 10)
  - Sonra gelen 5 milyon lira için (Binde 7,5)
  - 10 milyon liranın yukarısı için (Binde 5)
  - (Vergi miktarı 250 bin lirayı aşamaz)
4. Kefalet teminat ve rehin senetleri :
  - a) Belli parayı ihtiva edenler (Binde 4)
  - b) Belli parayı ihtiva etmiyenler (5 T.L.)
  - c) Tütün alım ve satımı ile ilgili rehin senetleri (50 Krs.)
5. Tahkimnameler ve sulhnameler :
  - a) Belli parayı ihtiva edenler (Binde 4)
  - b) Belli parayı ihtiva etmiyenler (15 T.L.)

II - Kararlar ve mazbatalar :

1. Meclislerden, resmî heyetlerden ve idari dâvalarla ilgili olmayarak Danıştaydan verilen mazbata, ilâm ve kararlarla hakem kararları :
  - a) Belli parayı ihtiva edenler (Binde 4)
  - b) Belli parayı ihtiva etmiyenler (15 T.L.)
2. Artırma ve eksiltme kanunlarına tabi olan veya olmayın daire ve kurumların yetkili organlarınce verilen her türlü ihale kararları (Binde 2)

III - Ticari işlemlerde kullanılan kâğıtlar :

1. Ticari ve mütedavil senetler :
  - a) Kambiyo senetleri ve kambiyo senetlerine benziyen senetler (Binde 4)
  - b) Emtia senetleri :
    1. Resepise (makbuz senedi) (5. T.L.)
    2. Varant (rehin senedi) (5. T.L.)
    3. İyda senedi (1 T.L.)
    4. Taşıma senedi (5. T.L.)
  - c) Konşimantolar (5 T.L.)
  - d) Deniz ödöncü senedi (Binde 4)
  - e) İpotekli borç senedi, irad senedi (Binde 4)

2. Ticari belgeler :

a) Faturalar, müstahsıl makbuzlarıyla gider pusulalarının fatura yerine geçen nüshaları :

1. 100 liraya kadar olanlar (100 dâhil) (25 Krş.)
2. 1 000 liraya kadar olanlar (1 000 dâhil) (50 Krş.)
3. 1 000 liradan yukarı olanlar (100 Krş.)
- b) Akreditif ve kredi mektup ve telgrafları (Binde 2)
- c) Mence ve mahreç şahadetnameleri (2,5 T.L.)
- d) Bilâncolar ve işletme hesabı hülâsaları (Resmî dairelere ve bankalara ibraz edil

lenler) :

1. Bilâncolar (10 T.L.)
2. İşletme hesabı hülâsaları. (2,5 T.L.)
- e) Barnameler (1 T.L.)
- f) Tasdikli manifesto nüshaları (2,5 T.L.)
- g) Ordinolar (50 Krş.)
- h) Bankalar veya ticarethaneler arasındaki münakale, tediye, irsal, teslim ve tahsil emirleri (50 Krş.)

IV - Makbuzlar ve diğer kâğıtlar :

1. Makbuzlar (İbra senetleriyle kabzı mutazammın imza ve mühürleri ihtiva eden kâğıtlar dâhil) :

a) Belli bir parayı ihtiva etmeyenlerle 100 liraya kadar parayı ihtiva edenler (100 dâhil) ve ilgilileri tarafından alınan paralar için icra dairelerine verilen makbuzlar

(25 Krş.)

b) 1 000 liraya kadar parayı ihtiva edenler (1 000 dâhil)

(50 Krş.)

c) 1 000 liradan yukarı parayı ihtiva edenler

(100 Krş.)

d) Avans makbuzları

(Binde 4)

e) Kişiler tarafından belli parayı mutazammın olarak resmî dairelere verilen makbuz ve ibra senetleri ve resmî daireler hesabına ödenen paralar hakkında mütaaddüt nüsha olarak bankalara verilen makbuz senetlerinin mezkûr dairelere ait nüshaları

(Binde 4)

f) Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harırah, tazminat ve sâire gibi her ne ad ile olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar için verilen makbuzlar ile bu paralar nakden ödenmiyerek kişiler adına açılmış veya açılacak câri hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kâğıtlar

(Binde 4)

g) Ödünç alınan paralar için verilen makbuzlar veya bu mahiyetteki senetler

(Binde 4)

2. Beyannameler :

a) İthalât sıralarında düzenlenen gümrük giriş beyannameleri :

(Giriş beyannamesi düzenlenmemesi halinde bunun yerine kullanılan giriş tahakkuk evrakı)

Bu kâğıtların vergisi, ihtiva ettiği eşyanın Gümrük Vergisine esas olan kıymeti üzerinden % 5 i geçmemek üzere Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

b) Yabancı memleketlerden gelen posta müraselâtının gümrüklenmesi için postanelere gümrüklere verilen liste - beyannamelerde yazılı her mürasele maddesi için

(50 Krş.)

c) Kanun hükümlerine göre resmî dairelere verilen diğer beyannameler

(25 Krş.)

3. Havale mektupları, posta ve telgraf havalenameleri :

a) 100 liraya kadar olanlar (100 dâhil)

(15 Krş.)

b) 100 liradan yukarı olanlar

(25 Krş.)

4. Tarifede yazılı kâğıtlardan aslı 1 liradan fazla maktu veya nispi vergiye tabi olanların resmî dairelere ibraz edilecek özet, suret ve tercümeleri

(1 T.L.)

[2] SAYILI TABLO

Damga Vergisinden istisna edilen kâğıtlar

1 - Resmî işlerle ilgili kâğıtlar :

A) Resmî daireler arasında kullanılan kâğıtlar :

1. Resmî daireler arasındaki işlemleri kapsıyan her türlü kâğıtlarla bu dairelerin soruları üzerine kişiler tarafından yazılan cevaplar ve ekleri.

2. Kişilerin işlemleri ile ilgili olarak resmî dairelerce görülecek lüzum üzerine yazılacak serhler veya çıkarılacak suret, özet ve tercümelere.

3. Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki 298 sayılı Kanunun uygulanmasında yapılacak müracaatlara ait her türlü kâğıtlarla kurullarca verilecek kararlar.

4. Türkiye atom enerjisi programının uygulanması için lüzumlu her türlü eşyanın ithali sırasında düzenlenen kâğıtlar.

5. Yabancı elçilik ve konsoloslukların mühür veya imzasını ihtiva eden resmî kâğıtlarla yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen ve fakat elçilik ve konsolosluklar dışında kullanılmıyan kâğıtlar. (Bu fıkradaki istisna mütekabiliyet şartıyledir.)

6. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış imtiyaz sözleşmeleri ve andlaşmalarla Damda Resminden, bu tarihten sonra yapılacak imtiyaz sözleşmeleri ve andlaşmalarla da Damga Vergisinden istisna edilmiş olan kâğıtlar.

7. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında akdedilen anlaşmalar gereğince ithal olunacak zirai ve gıda maddelerinin ithaliyle ilgili kâğıtlar.

8. 2527 sayılı Kanun gereğince derlenen basma eserler için ilgili dairelerce verilecek makbuzlar.

9. Resmî daireler lehine yapılan istinlaklerde düzenlenen kâğıtlar.

B) Resmî dairelerden kişilere verilen kâğıtlar :

1. Resmî dairelerin işe ihtiyaçları için satın alınacak ayniyat, bedelleri 10 liraya (10 lira dâhil) kadar olanlarının, ayniyat tesellüm makbuzları.

2. İcra dairelerinin alınan hare ve masrafın müfredatını göstermek üzere, ilgililere verdikleri makbuzlar.

3. Vergi, resim ve hararla sair bilcünle gelirlere ve kamu yararına mütaallik olarak resmî dairelerden kişilere tebliğ olunan kararlar, Sayıştay ilâm ve kararları ve vergi karneleri.

4. Köy ihtiyar heyetlerince verilecek mazbatalar.

5. 2004 sayılı Kanuna göre icra dairelerince istiyen alacaklılara takip talebinde bulunduklarına ve tevdi ettikleri belgelere ve verdikleri masraflara dair verilen makbuzlar.

6. 3456 sayılı Kanuna göre noterlerin aldıkları her nevi hare ve ücretin müfredatını göstermek üzere ilgililere verdikleri makbuzlar.

7. Resmî dairelerin kumpanya ve acentalara gönderecekleri ordinolar.

C) Kişilerden resmî dairelere verilen kâğıtlar :

1. Hükümetçe akdolan avans ve istikraz mukavelenameleri Hazine bonoları, 223 sayılı Kanunla çıkarılan tasarruf bonoları ve tedavüle çıkarılacak Hükümet ve Türkiye Emlâk Kredi Bankası istikrazlarına ait geçici veya katî tahvillerle bunların bedel faiz ve ikramiyelerinin ödenmesine ve bu husustaki diğer muamelelere ilişkin kâğıtlar.

2. Yabancı memleketlerde düzenlenen ve doğrudan doğruya resmî daireler ad ve hesabına gönderilen her türlü kâğıtlarla doğrudan doğruya yabancı memleketlerden mubayaa olarak resmî dairelere gönderilen malların ihale kararları ile tesellüm makbuzları.

3. Ankara'da inşa edilecek sefarethane ve konsoloshaneler için yabancı memleketlerden getirilecek inşaat malzemesinin ithali ile ilgili kâğıtlar.

4. 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahrir Kanununun 38 nci maddesi gereğince kadastro mahkemeleri ile kadastro tahrir komisyonlarına verilen beyannameler.

5. Resmî dairelere emaneten bırakılan para, hisse senedi, tahvil ve eşyanın ret ve iadesinde verilen makbuz ve ibra senetleri.

6. 1704 sayılı Kanunun 1 ve 4 ncü ve 3529 sayılı Kanunun 2 nci maddeleri gereğince zabıta âmirlerine verilecek beyannameler.

7. Emekli, dul ve yetim maaş ve ikramiyelerinin tahsisine ve alındığına dair her türlü kâğıtlar.

8. Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmalarıyla yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların ödenmesine ait kâğıtlar.

9. Türkiye'ye giren ve çıkan yolculardan 6258 sayılı Kanuna göre gümrüklerce alınacak beyannameler.

10. Bir şehir içinde görev dolayısıyla sarf olunan tramvay, vapur, tren ve otobüs gibi taşıt üretlerine munhasır olmak üzere memur ve müstahdemler tarafından verilen beyannameler.

11. Kişiler tarafından haricte düzenlenerek imza ve tarihlerin tasdik ve yahut suret ve tercümelelerinin verilmesi için noterlere getirilen kâğıtların noter dairelerinde saklanacak nüshaları.

12. Evlenme işlerinde kullanılan kâğıtlar.

13. 7269 sayılı Kanundan faydalanacak kişiler tarafından verilecek taahhütname, beyanname ve akdedilecek mukaveleler, yabancı memleketlerden İmar ve İskân Bakanlığınca ithal olunacak her türlü edevat ve malzemenin ithalinde düzenlenen kâğıtlar, bağış ve yardım makbuzları.

14. Gümrük Kanunu, Gümrük giriş tarife cetveli, milletlerarası anlaşmalar ve 2510 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri, 5798, 6326, 6529, 6593, 6969 ve 7479 sayılı kanunlarla Gümrük Vergisinden muaf tutulmuş veya istisna edilmiş eşyaya ait giriş tahakkuk evrakı.

(Ancak, yukardaki sayılanlar dışında kalan hususi kanunlar ile Damga Resminden muaf tutulan eşyanın ithali bu kanun gereğince alınacak nispi Damga Vergisine tabidir.)

II - Öğrenciler ve askerlerle ilgili kâğıtlar :

1. Okula girebilmek için öğrencilerle velileri tarafından okul idarelerine verilen taahhütname ve bunlarla ilgili kafeletnameler.

2. Öğrenciler ve velileri tarafından okul idarelerine verilen beyannameler.

3. Resmî ve özel her türlü okullarda öğrenciler tarafından kurulan istihsal ve istihlâk kooperatiflerine ait ve Damga Vergisi bunlar tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

4. Erlerle, ihtiyaçları Devlet tarafından derhde ve temin olunan onbaşı ve çavuşların aşağıda gösterilen kâğıtları :

a) Askerliğe giden veya terhis edilenlerin askerî iş ve maaşlarına ve ölüm dolayısıyla küçüklerine maaş bağlanmasına ait her türlü kâğıtlar.

b) Askerlikte bulunanların gerek askerlik, gerek özel işleri için verecekleri beyannameler.

c) Askerler tarafından veya askerler için verilen paralar karşılığında postaneler veya bankalarca düzenlenen kâğıtlar.

5. 4109 sayılı asker ailelerinden muhtacolanlara yardım Kanununun uygulanmasıyla ilgili işlemler dolayısıyla düzenlenen kâğıtlar

III - İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kâğıtlar :

1. 3008 sayılı İş Kanununa göre düzenlenen münferit ve kolektif iş mukavelenameleri ile iş verenin iş şartlarını göstermek üzere işçiye verdiği taahhütname ve iş veren tarafından bu Kanunun 97 nci maddesi gereğince verilen beyannameler.

2. İş ve İşçi Bulma Kurumunun işçilere iş ve işlere işçi bulmak üzere düzenlediği kâğıtlar.

3. Toprak altı işletmesi halinde bulunan madenlerde cevher istihsalı ve bununla ilgili diğer

bütün işlerde çalışan işçilerin yer altında çalıştıkları günlere ait ücretleri ve primlerinin ödenmesinde düzenlenen kâğıtlar.

4. Çiftçi mallarının korunması hakkındaki 4081 sayılı Kanunun uygulanması dolayısıyla düzenlenecek kâğıtlar.

5. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına çiftçiye, tarım kredi ve satış kooperatifleriyle birliklerine açılacak kredilerle bunlara ait gayrimenkul ipotek ve menkul rehin muameleleri ve muhtaç çiftçiye yapılacak dağıtmalarla ilgili her türlü kâğıtlar.

6. Çiftçiyi topraklandırma hakkındaki 4753 sayılı Kanunun 61 nci maddesinde sözü edilen kâğıtlar.

7. 3242 sayılı Kanunun 6 nci maddesi gereğince göçmenlerle nakledilenlere yapılacak dağıtmalarla ilgili her türlü kâğıtlar.

8. Göçmen ve mültecilerle bir yerde yurtlandırılan göçebeler ve bir bölgeden diğer bölgeye Hükümetçe naklolunanlara yapılacak iskân yardımı ve gümrük ve tâbiyyet, nüfus, tapu ve nakil işlemleri ile ilgili her türlü kâğıtlar.

IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar :

1. Ticari veya mütedavil kâğıtlar üzerine yazılan ciro, kabul ve tesellümü mutazammın şerhler.

2. Çekler.

3. Hisse senetleri ve her türlü tahvillerin temettü ve faiz kuponları

4. Çıkarılacak hisse senedi ve tahvillere tâlip olanlar tarafından bu maksatla verilecek iştirak taahhütnameleri.

5. Sigorta mukavelenameleri, sigorta ücretine ait makbuzlar ve sigortanın teedit ve temdidi ile temin olunan meblâğın tezyidi halinde verilen beyanname ve avönanlar.

6. 500 kuruş ve daha aşağı parayı ihtiva eden her türlü makbuzlar, ibra senetleri ve faturalarla fatura yerine geçen müstahsil makbuzu, gider puslası ve serbest meslek makbuzu nüshaları, havale mektupları, posta ve telgraf havalenameleri ve borç senetleri.

7. Gayrimenkullerin, aynı hakların ve gemilerin ferağ ve intikal zabıtları.

8. Sabit istihsal araçlarına ait kira mukavelenameleri.

9. Akdi mutazammın siparişi kabul mektupları ile mukavele yerine kaim mektuplar.

10. Gerek Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu ve Türk Hava Kurumu tarafından verilen, gerek yabancı memleketlerin benzeri teşkilâtı tarafından verilip Türkiye'de ibraz edilen veya hükmünden faydalanılan triptik ve gümrük geçiş karneleri.

11. Okullara, kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve muhtaçlara verilen ianelere ait makbuzlar.

12. Mektup ve diğer kâğıtların alındığına dair verilen imzalarla posta idarelerinin defterleri üzerine gönderilenler tarafından yazılan alındı şerhleri.

13. Müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi tarafından müstahsila verilen nüshası.

14. Gider puslasının tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçiler tarafından işi yapana veya malı satana verilen nüshası.

15. Damızlığa elverişli olduğuna dair şahadetnameyi haiz bulunan hayvanların ithali ile ilgili kâğıtlar.

V - Kurumlarla ilgili kâğıtlar :

1. 3460 sayılı Kanuna tabi kurumlarla Devlet ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri ve belediyelere bağlı tüzel kişiliği bulunan kurumlara özel kanunları gereğince Hazinece ödenmesi gereken sermaye, iştirak hissesi ve yardım ödeneklerinin ödenmesine ait kâğıtlar.

2. 3460 sayılı Kanuna bağlı iktisadi kamu teşekküllerinden bunlara tabi kurum ve ortaklıklara vukubulacak devir ve kuruluş ile ilgili kararlar.

3. Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Millî Savunma Bakanlığına veya memleketimizin de dâhil bulunduğu milletlerarası savunma teşkilâtına teslim edeceği her türlü malzeme, teçhizat ve vasıtalarla yedek parçalarının imalinde ilk malde veya işletme malzemesi olarak kullanılmak üzere kurum tarafından yabancı memleketlerden getirilecek maddelerin (miktarı ve memleket içinde ihtiyaca yeter derecede tedarikinin mümkün bulunmadığı Maliye, Ticaret ve İşletmeler Bakanlıklarının müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit ve kabul edilmek kaydıyla) ithali sırasında düzenlenen kâğıtlar.

4. Toprak Mahsulleri Ofisinin müstahsıldan yapacağı alımlar ve menkul rehini işlemlerine ilişkin kâğıtlarla Ofisin teşkil edeceği müessese ve şirketlerin kuruluşu ile ilgili kâğıtlar.

5. Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından ithal edilecek hububat ve unlarla bunların naklinde kullanılacak her nevi malzemenin ithali sırasında düzenlenen kâğıtlar.

6. Türkiye Zirai Donatım Kurumu müessese ve şubelerinin kuruluş işlemleri ile ikraz, istikraz, menkul ve gayrimenkul alım ve satımı ve sair işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu kurum tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

7. Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğünün çiftçi ile münasebetlerinde tanzim edilecek borç senetleriyle borç ödeme makbuzları.

8. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığının her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

9. İşçi Sigortaları Kurumunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

10. Amortisman ve Kredi Sandığının her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

11. İl özel idareleri ve belediyelere kurulan tasarruf sandıklarının 1711 sayılı Kanun ile tüzüğünde açıklanan işlemlerle ilgili kâğıtlar.

12. Ordu Yardımlaşma Kurumunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu kurum tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

13. Millî Piyango İdaresinin biletleri ile çekilişte kazananlara ödenecek ikramiye ve amortilerle ilgili kâğıtlar.

14. Devlet Tiyatrosunun her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekkül tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

15. Tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ve tarım kredi kooperatiflerinin her türlü muamelelerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bunlar tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

16. Çay yetiştiricilerinin Türkiye'de çay ziraatini geliştirmek maksadiyle kuracakları kooperatiflerin her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu kooperatifler tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

17. Genel menfaatlere yararlı derneklerin her türlü işlemlerinde düzenlenen ve Damga Vergisi bu teşekküller tarafından ödenmesi gereken kâğıtlar.

Geçici Komisyonun deęiřtiriliřine bağlı tablolar

[1] SAYILI TABLO

Damga Vergisine tabi kâğıtlar

I - Akitle ilgili kâğıtlara ait 1, 2, 3, 4, 5 sayılı pozisyonlar aynen kabul edilmiştir.

II - Karar ve mazbatalara ait 1 ve 2 sayılı pozisyonlar aynen kabul edilmiştir.

III - Ticari işlemlerde kullanılan kâğıtlar :

1. Ticari ve mütedavil senetler :
  - a) Kambyo senetleri ve kambyo senetlerine benziyen senetler : (Binde 4)
  - b) Emtia senetleri :
    1. Resepise (makbuz senedi) (5 T.L.)
    2. Varant (rehin senedi) (3 T.L.)
    3. İyda senedi (1 T.L.)
    4. Taşıma senedi (2,5 T.L.)
  - c) Konşimentolar (3 T.L.)
  - d) Deniz ödünçü senedi (Binde 4)
  - e) İpotekli borç senedi, irat senedi (Binde 4)
2. Ticari belgeler :
  - a) Faturalar, müstahsil makbuzlarıyla gider puslalarının fatura yerine geçen nüshaları :
    1. 100 liraya kadar olanlar (100 dâhil) (25 Krş.)
    2. 1 000 liraya kadar olanlar (1 000 dâhil) (50 Krş.)
    3. 1 000 liradan yukarı olanlar (100 Krş.)
  - b) Akreditif ve kredi mektup ve telgrafları (Binde 2)
  - c) Menşe ve mahreğ şahadetnameleri (2,5 T.L.)
  - d) Bilâncolar ve işletme hesabı hulâsaları (resmî dairelere ve bankalara ibraz edilenler) :
    1. Bilâncolar (10 T.L.)
    2. İşletme hesabı hulâsaları (2,5 T.L.)
  - e) Barnameler (1 T.L.)
  - f) Tasdikli manifesto nüshaları (2,5 T.L.)
  - g) Ordinolar (50 Krş.)
  - h) Bankalar veya ticarethaneler arasındaki münakale, tediye, irsâl, teslim ve tahsil emirleri (50 Krş.)

IV - Makbuzlar ve diğer kâğıtlar :

1. Makbuzlar (ibra senetleriyle kabzı mutazammın imza ve mühürleri ihtiva eden kâğıtlar dâhil) :

- a) Belli bir parayı ihtiva etmeyenlerle 100 liraya kadar parayı ihtiva edenler (100 dâhil) ve ilgilileri tarafından alınan paralar için icra dairelerine verilen makbuzlar (25 Krş.)
- b) 1 000 liraya kadar parayı ihtiva edenler (1 000 dâhil) (50 Krş.)
- c) 1 000 liradan yukarı parayı ihtiva edenler (100 Krş.)
- d) Avans makbuzları (Binde 4)

- e) Kişiler tarafından belli parayı mutazammın olarak resmî dairelere verilen makbuz ve ibra senetleri ve resmî daireler hesabına ödenen paralar hakkında mütaaddit nüsha olarak bankalara verilen makbuz senetlerinin mezkûr dairelere ait nüshaları (Binde 4)
- f) Maas, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve saire gibi her ne ad ile olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar için verilen makbuzlar ile bu paralar nakden ödenmiyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kâğıtlar (Binde 4)
- g) Ödünç alınan paralar için verilen makbuzlar veya bu mahiyetteki senetler (Binde 3)
2. Beyannameler :
- a) Yabancı memleketlerden gelen posta mürasalâtının gümrüklenmesi için postanelere gümrüklere verilen liste - beyannamelerde yazılı her mürasele maddesi için (50 Krş.)
- b) Kanun hükümlerine göre resmî dairelere verilen diğer beyannameler (25 Krş.)
3. Havale mektupları, posta ve telgraf hava enameleri :
- a) 100 liraya kadar olanlar (100 dâhil) (15 Krş.)
- b) 100 liradan yukarı olanlar (25 Krş.)
4. Târifede yazılı kâğıtlardan aslı bir liradan fazla maktu veya nispi vergiye tabi olanların resmî dairelere ibraz edilecek özet, suret ve tercümelere (1 T.L.)

[2] SAYILI TABLO

Damga Vergisinden istisna edilen kâğıtlar

I - Resmî işlerle ilgili kâğıtlar :

A) Resmî daireler arasında kullanılan kâğıtlar

1. Resmî daireler arasındaki işlemleri kapsıyan her türlü kâğıtlarla bu dairelerin soruları üzerine kişiler tarafından yazılan cevaplar ve ekleri,
2. Kişilerin işlemleri ile ilgili olarak resmî dairelerce görülecek lüzum üzerine yazılacak serhler veya çıkarılacak suret, özet ve tercümelere,
3. Seçimlerin temel hükümleri ve seçmen kütükleri hakkındaki 298 sayılı Kanunun uygulanmasında yapılacak müracaatlara ait her türlü kâğıtlarla verilecek kararlar,
4. Türkiye atom enerjisi programının uygulanması için lüzumlu her türlü eşyanın ithali sırasında düzenlenen kâğıtlar,
5. Yabancı elçilik ve konsoloslukların mühür veya imzasını ihtiva eden resmî kâğıtlarla yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen ve fakat elçilik ve konsolosluklar dışında kullanılmıyan kâğıtlar (bu fıkradaki istisna mütekabiliyet şartıyla),
6. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış imtiyaz sözleşmeleri ve anlaşmalarla Damga Resminden, bu tarihten sonra yapılacak imtiyaz sözleşmeleri ve anlaşmalarla da Damga Vergisinden istisna edilmiş olan kâğıtlar,
7. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında akdedilen anlaşmalar gereğince ithal olunacak zirai ve gıdai maddelerin ithaliyle ilgili kâğıtlar,
8. 2527 sayılı Kanun gereğince derlenen basma eserler için ilgili dairelerce verilecek makbuzlar,

B) Resmî daireler lehine yapılan istımlâklerde düzenlenen kâğıtlar.

B) Resmî dairelerden kişilere verilen kâğıtlar :

1. Resmî dairelerin işe ihtiyaçları için satın alınacak ayniyatın, bedelleri 10 liraya (10 lira dâhil) kadar olanlarının, ayniyat tesellüm makbuzları,

2. İcra dairelerinin alınan hare ve masrafın müfredatını göstermek üzere, ilgililere verdikleri makbuzlar,
3. Vergi, resim ve harçlarla sair bilcümle gelirlere ve kamu yararına mütaallik olarak resmî dairelerden kişilere tebliğ olunan kararlar, Sayıştaş ilâm ve karraları ve vergi karneleeri,
4. Köy ihtiyar heyetlerince verilecek mazbatalar,
5. 2004 sayılı Kanuna göre icra dairelerince istiyen alacaklılara takip talebinde bulduklarına ve tevdi ettikleri belgelere ve verdikleri masraflara dair verilen makbuzlar,
6. 3456 sayılı Kanuna göre noterlerin aldıkları her nevi hare ve ücretin müfredatını göstermek üzere ilgililere verdikleri makbuzlar,

7. Resmî dairelerin kumpanya ve acentalara gönderecekleri ordinolar.

C) Kişilerden resmî dairelere verilen kâğıtlar :

1. Hükümetçe akdolan avans ve istikraz mukavelenameleri, Hazine bonoları, 223 sayılı Kanunla çıkarılan Tasarruf bonoları ve tedavüle çıkarılacak Hükümet ve Türkiye Emlâk Kredi Bankası istikrazlarına ait geçici veya katî tahvillerle bunların bedel, faiz ve ikramiyelerinin ödenmesine ve bu husustaki diğer muamelelere ilişkin kâğıtlar,
2. Yabancı memleketlerde düzenlenen ve doğrudan doğruya resmî daireler ad ve hesabına gönderilen her türlü kâğıtlarla doğrudan doğruya yabancı memleketlerden mübayaa olunarak resmî dairelere gönderilen malların ihale kararları ile tesellüm makbuzları,
3. Ankara'da inşa edilecek sefarethane ve konsoloshaneler için yabancı memleketlerden getirilecek inşaat malzemesinin ithali ile ilgili kâğıtlar,
4. 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahrir Kanununun 38 nei maddesi gereğince kadastro mahkemeleri ile kadastro tahrir komisyonlarına verilen beyannameler,
5. Resmî dairelere emaneten bırakılan para, hisse senedi, tahvil ve eşyanın ret ve iadesinde verilen makbuz ve ibra senetleri,
6. 1704 sayılı Kanunun 1 ve 4 neü ve 3529 sayılı Kanunun 2 nei maddeleri gereğince zabıta âmirlerine veriyecek beyannameler,
7. Emekli, dul ve yetim maaş ve ikramiyelerinin tahsisine ve alındığına dair her türlü kâğıtlar,
8. Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmıyanlarla yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların ödenmesine ait kâğıtlar,
9. Türkiye'ye giren ve çıkan yolculardan 6258 sayılı Kanuna göre gümrüklerce alınacak beyannameler,
10. Bir şehir içinde görev dolayısıyla sarf olunan tramvay, vapur, tren ve otobüs gibi taşıt ücretlerine munhasır olmak üzere memur ve müstahdemler tarafından verilen beyannameler,
11. Kişiler tarafından hariçte düzenlenecek imza ve tarihlerin tasdik veyahut suret ve tercümelerinin verilmesi için noterlere getirilen kâğıtların noter dairelerinde saklanacak nüshaları,
12. Evlenme işlerinde kullanılan kâğıtlar,
13. 7269 sayılı Kanundan faydalanacak kişiler tarafından verilecek taahhütname, beyanname ve aktebilecek mukaveleler, yabancı memleketlerden İmar ve İskân Bakanlığınca ithal olunacak her türlü alât edevat ve malzemenin ithalinde düzenlenen kâğıtlar, bağış ve yardım makbuzları.

II - Öğrenciler ve askerlerle ilgili kâğıtlar bölümü aynen kabul edilmiştir.

III - İşçiler, çiftçiler ve göçmenlerle ilgili kâğıtlar bölümü aynen kabul edilmiştir.

IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar bölümü aynen kabul edilmiştir.

V - Kurumlarla ilgili kâğıtlar bölümü aynen kabul edilmiştir.